

Tillæg til miljøgodkendelse af Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev

Jf. § 12,3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

(LBK nr. 1486 af 04/12/2009)

02. marts 2015

Haderslev Kommune

Indhold

1	Generelle forhold.....	3
1.1	Ejer og driftsforhold.....	4
1.2	Godkendelsespligt	4
1.3	Godkendelsens omfang	4
1.3.1	Projektets omfang	4
1.3.2	Tidligere godkendelser	6
1.3.3	Biaktiviteter.....	6
1.3.4	Husdyrbrugets ophør	6
1.4	Offentlighed og høring	7
1.4.1	Offentlighed og høring.....	7
1.4.2	Ikke-teknisk resume	10
2	Anlægget	12
2.1	Dyrehold og Management.....	12
2.2	Lokalisering.....	18
2.2.1	Faste afstandskrav	18
2.2.2	Landskabet og planforhold.....	19
2.3	Energi- og vandforbrug	20
2.3.1	Energiforbrug.....	20
2.3.2	Vandforbrug	21
2.4	Gener.....	22
2.4.1	Lugt	22
2.4.2	Støj, støv og lys	23
2.4.3	Fluer og skadedyr.....	25
2.4.4	Transport	25
2.5	Forurening	26
2.5.1	Spildevand	26
2.5.2	Husdyrgødning og foder	27
2.5.3	Affald og miljøfarlige stoffer	29
2.5.4	Ammoniak.....	29
3	Arealerne	36
3.1	Markoplysninger.....	36
3.2	Gødningsregnskab.....	39
3.3	Nitrat (overfladevand)	40
3.4	Nitrat (grundvand)	41
3.5	Fosfor.....	41
3.6	Ammoniak fra udbringning	41
3.7	Gener fra udbringning.....	42
4	Bilag	43

1 Generelle forhold

Haderslev Kommune meddeler tillæg til miljøgodkendelse efter § 12,3 i husdyrgodkendelsesloven¹ på Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev ved Nis Jørn Diederichsen.

Afgørelsen omfatter udvidelse af dyreholdet fra 82.050 årshøner (90.000 stipladser) og 13 heste, svarende til 487,13 DE og til 82.050 årshøner (90.000 stipladser), 13 heste og 96.000 hønniker, svarende til 553,8 DE. Endvidere opførelse af en stald på ca. 1200 m², der placeres i tilknytning til det eksisterende byggeri. Der sker ingen ændringer af de eksisterende stalde, hesteholdet eller skrabeægsproduktionen.

Tillægget meddeles på de vilkår der fremgår af Bilag 2 – Oversigt over vilkår. Vilkårene er gældende for hønnikeproduktionen og vilkår stillet for husdyrbrug eller arealer i miljøgodkendelsen fra 6. januar 2011 er derfor fortsat gældende.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser også selv om disse regler evt. skærpes i forhold til denne godkendelse (Se bilag 1).

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- Lever op til kravene om anvendelse af BAT
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller af rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven, miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven.

Jævnfør § 15 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen², skal en miljøgodkendelse regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering foretages allerede efter 8 år, hvor retsbeskyttelsen udløber, eller senest 4 år efter vedtagelsen af nye BAT konklusioner. Haderslev Kommune forventer at revurdere husdyrbrugets miljøgodkendelse senest i år 2019. Dette tillæg revurderes senest i 2023.

Dato for godkendelse: 02. marts 2015

Lis Nowak
Miljømedarbejder
Natur og Landbrug, Haderslev Kommune

Journal nr.: 14/38137
Kvalitetssikring: Håkon Karlsen, Haderslev Kommune

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug - [LBK nr 1486 af 04/12/2009](#)

² § 15 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug - [BEK nr 1283 af 08/12/2014](#)

1.1 Ejer og driftsforhold

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget.

Ansøger	Nis-Jørn Diederichsen Hejsager Strandvej 71 6100 Haderslev 74711212/20872121 d.barkholt@post.tele.dk	Bedriftsoplysninger - Barkholt Hejsager Strandvej 71 6100 Haderslev CVR nr. 1002490123 CHR nr. 16587
Konsulent	Lars Schmidt KHL Niels Bohrsvej 2 6000 Kolding 76341700/20133325 las@khl.dk	Matrikler på ejendom Ejerlav Matrikel nr. Hejsager, Halk 1

1.2 Godkendelsespligt

I dette afsnit gøres der rede for, hvorfor projektet er godkendelsespligtigt.

Haderslev Kommunes vurdering

Der er forud for dette tillæg til miljøgodkendelse sket en ændring af udbringningsarealer, hvilket er anmeldt efter § 25 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Ændringen er vurderet som ikke-godkendelsespligtig den 12. januar 2015.

Der er ansøgt om en udvidelse af produktionen med 96.000 hønniker i en ny stald. Da der ikke sker nogen ændringer af arealer eller af de eksisterende miljøgodkendte skrabeægsproduktion og hestehold sagsbehandles ansøgningen efter § 12,3 i husdyrgodkendelsesloven. Ændringen vurderes godkendelsespligtig.

1.3 Godkendelsens omfang

I dette afsnit gøres der rede for projektets overordnede forhold, som ikke direkte har med miljøpåvirkningen at gøre. Der gøres rede for, hvad projektet omfatter, dvs. hvilke ejendomme og bygninger, hvilket dyrehold, hvilke arealer samt eventuelle biaktiviteter. Der oplyses desuden om tidligere godkendelser af husdyrbruget og om hvad der skal ske i tilfælde af husdyrbrugets ophør.

1.3.1 Projektets omfang

I dette afsnit redegøres kort for projektets omfang.

Ansøgers tekst

Nis-Jørn Diederichsen ansøger om at etablere en ny stald til produktion af hønnikeopdræt. På ejendommen Barkholt, Hejsager Strandvej 71, Haderslev, vil der efter udvidelsen dermed både være en skrabeægsproduktion og en produktion af hønnikeopdræt til egen besætning. Der foretages med det ansøgte ikke ændringer i den bestående skrabeægproduktion og der ændres ikke i ejede og forpagtede arealer eller gødningsanvendelsen på samme.

Der ansøges om 2 års frist til etablering af hønnikestalden og op til 5 års frist til at opnå fuldt dyrehold. Det bemærkes at der ved den ansøgte frist er taget højde for at der vil kunne forekomme udsving i forbindelse med indkøring og forventet højere effektivitet over tid.

Haderslev Kommunes vurdering

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af dette tillæg til miljøgodkendelsen. Ovenstående beskrivelse er kun en kortfattet beskrivelse af projektets omfang, som vil blive beskrevet nærmere i de efterfølgende afsnit. Dette tillæg og de vilkår der er i det erstatter ikke vilkår stillet i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011. Disse vilkår vil fortsat være gældende.

Det er kommunens vurdering, at projektet kun omfatter anlæg på den aktuelle ejendom og at denne ikke er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med anlæg på andre ejendomme.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet. Miljøpåvirkningen, der kommer som følge af udvidelsen på husdyrbruget vurderes ikke at påvirke lokalområdet i negativ retning, jævnfør nærværende tillæg.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der er meddelelsespligt. Det er kommunen, der vurderer, om fremtidige ændringer af bedriftens dyrehold eller staldindretning, opførelse af nye stalde eller opbevaringsanlæg skal udløse krav om yderligere tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer samt ændringer i ejerforhold skal ligeledes anmeldes til kommunen.

Udnyttelsesfrist

Der er ansøgt om, at have to år til at udnytte tillægget, hvilket stilles som vilkår. Med udnyttet menes her, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Endvidere skal der være indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være nået inden for tidsfristen.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at hvis det meddelte tillæg til miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i seneste tre år, jf. § 33 i husdyrgodkendelsesloven.

Vilkår

- 1) Tillæg til miljøgodkendelse gives på vilkår af, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- 2) Husdyrbruget godkendes til en blandet fjerkræproduktion med et maksimalt dyrehold, som det fremgår af vilkår 5.
- 3) Tillægget bortfalder, hvis byggeri/anlægsarbejder ikke er sat i gang inden to år fra denne afgørelses meddelelse. Det anses for tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri

kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil tillægget til godkendelsen bortfalde.

1.3.2 Tidligere godkendelser

I dette afsnit redegøres kort for husdyrbrugets tidligere godkendelser.

Ansøgers tekst

Der er en tilladt produktion på 82.050 årshøner (90.000 stipladser) og et hestehold på 13 heste, svarende til i alt 498,76 DE, da dette dyrehold blev miljøgodkendt 6. januar 2011.

Der er i december 2014 anmeldt en mindre ændring af udbringningsarealerne, som blev godkendt i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011. Ændringen er anmeldt efter § 25 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er vurderet ikke-godkendelsespligtig den 12. januar 2015.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at ansøgningsmaterialet tager udgangspunkt i det tilladte dyrehold jf. VVM screeningsafgørelse af 27. november 2006 på 48.800 stipladser, svarende til 243 DE på daværende tidspunkt. Dette i overensstemmelse med gældende regler og vejledning fra miljøstyrelsen.

Dette tillæg til miljøgodkendelsen erstatter ikke vilkår stillet til miljøgodkendelsen af 6. januar 2011. Disse vilkår vil fortsat være gældende.

1.3.3 Biaktiviteter

I dette afsnit redegøres der for biaktiviteter på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Der forefindes ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

Haderslev Kommunes vurdering

Da der ikke forefindes biaktiviteter på husdyrbruget stilles der ikke vilkår i forhold hertil.

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

I dette afsnit gøres der rede for, hvilke tiltag der planlægges at udføre for at forebygge forurening i forbindelse med husdyrbrugets ophør.

Ansøgers tekst

Der henvises til miljøgodkendelsen af 6. januar 2011.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at vilkår 9 og 11³ i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011 også vil omfatte senere opførte anlæg, og henviser herudover til at husdyrgødningsbekendtgørelsen skal overholdes.

³ Vilkår 9 - Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen før landbruget foretager følgende:

- Ejerskifte af virksomhed
- Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
- Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.

Vilkår 11 - Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
- Restkemikalier, olieaffald, m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
- Gødningshus, der ikke længere anvendes, skal rengøres.

Det stilles som vilkår, at ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.

Vilkår

- 4) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.

1.4 Offentlighed og høring

I dette afsnit gøres der rede for inddragelsen af offentligheden i forbindelse med denne afgørelse.

1.4.1 Offentlighed og høring

Der gøres her rede for inddragelse af offentligheden og lovpligtige høringer.

Høring af naboer og parter

Naboer og parter, samt ansøger selv blev orienteret om ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse den 4. februar 2015 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom følgende bemærkninger:

- Fra nabo vedrørende nuværende lugtgener, som frygtes vil forværres.
- Fra nabo vedrørende ammoniakemission med algevækst til følge, som frygtes vil forværres.
- Fra nabo vedrørende vilkår om beplantning i eksisterende miljøgodkendelse, hvilket ikke menes at være opført.

Bemærkningerne gav ikke anledning til ændringer:

- Naboen oplever lugt fra skrabehøneproduktionen på sine to nærliggende ejendomme. Begge disse ejendomme er registreret som havende landbrugspligt og indgår derfor ikke i beregninger for lugtgeneafstand til nærmeste nabo i godkendelsen for Hejsager Strandvej 71. Lugtgeneafstanden til nærmeste nabo (uden landbrugspligt) er ifølge beregningerne overholdt.
- Natur- og Miljøklagenævnet har i flere afgørelser gjort det klart, at risiko for forøgede algebelægninger ikke kan danne baggrund for at fastsætte vilkår, som er mere videregående end de sædvanlige krav om anvendelse af bedste anvendelige teknologi til begrænsning af ammoniakfordampning. Se for eksempel Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 17. juli 2014; [NMK-132-00659](#). Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget i det ansøgte lever op til bedste anvendelige teknologi og foretager ingen ændringer i udkastet på denne baggrund.
- Der er et vilkår vedrørende beplantning i den oprindelige miljøgodkendelse, som er et vilkår der fortsat er gældende. Der er ikke stillet vilkår omkring beplantningens omfang eller indhold af arter. Den beplantning der er opført på strækningen kan vurderes som sparsom i forhold til at skulle bryde lyd, men opfylder en effekt i forhold til at bryde lange bygningsflader i landskabet. Der vurderes ikke at være behov for yderligere beplantning på baggrund af den eksisterende beplantning der er omkring Barkholt 20 og der stilles derfor ikke yderligere vilkår til beplantning.

Offentliggørelse og klagevejledning

Tillæg til Miljøgodkendelsen af Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev i henhold til § 12,3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, bliver annonceret den 03.

marts 2015 på kommunens hjemmeside www.haderslev.dk -> Politik og Dialog -> Høringer og afgørelser.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Haderslev Kommune i hænde senest tirsdag den 31. marts 2015. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev eller teknikogmiljoe@haderslev.dk. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøgodkendelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Udnyttelse af miljøgodkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne godkendelse. Udnyttelsen af miljøgodkendelsen sker på eget ansvar, idet Natur- og Miljøklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøgodkendelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøgodkendelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7 er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Til implicerede parter:

- Nis-Jørn Diederichsen, Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev
- Asmus Fromm-Christiansen, Ultangvej 26, 6100 Haderslev (Ejer af aftalearealer)

Til naboer indenfor konsekvenszonen (se bilag 3):

- Marten R. Hansen, Barkholt 20, 6100 Haderslev

- Peter Chr., Mette R. og Søren R. Christiansen, Dalgårdsvej 6, 6100 Haderslev
- Tove Kyhl, Dalgårdsvej 8, 6100 Haderslev
- Marianne Kyhl, Dalgårdsvej 10, 6100 Haderslev
- Mimma Maria Curcio og Nis Lauesen Skau, Dalgårdsvej 14, 6100 Haderslev
- Claus Kragh, Dalgårdsvej 27, 6100 Haderslev
- Hanne J. From, Dalgårdsvej 27, 6100 Haderslev
- Niels H., Birgitte K. og Thomas K. Suurballe, Dalgårdsvej 34, 6100 Haderslev
- John og Karin Palmblad, Dalgårdsvej 37, 6100 Haderslev
- Jurgita Sabaliauskiene, Dalgårdsvej 39, 6100 Haderslev
- Hans Jørgen Carstensen, Dalgårdsvej 39A, 6100 Haderslev
- Emma Lind og Jens Peter Hansen Kyster, Dalgårdsvej 49, 6100 Haderslev
- Key og Johanne C. Thomsen, Dalgårdsvej 79, 6100 Haderslev
- Ingefred Else Ravn, Fredeshøj 12, 6100 Haderslev
- Laue Fromm-Christiansen Skau, Grarupvej 63, 6100 Haderslev
- Jesper Nielsen og Kirsten N. Poulsen, Hejsager Strandvej 45, 6100 Haderslev
- René S. Hansen og Sidsel P. Goltermann, Hejsager Strandvej 46, 6100 Haderslev
- Danny D. Christensen og Pia L. Jacobsen, Hejsager Strandvej 47, 6100 Haderslev
- Metha Annette Andersen, Hejsager Strandvej 48, 6100 Haderslev
- Tommy Christensen, Hejsager Strandvej 49, 6100 Haderslev
- Lilly Christensen, Hejsager Strandvej 50, 6100 Haderslev
- Ove og Bernette M. L. H. Breith, Hejsager Strandvej 51, 6100 Haderslev
- Jan Lind, Hejsager Strandvej 76, 6100 Haderslev
- Jørgen Peder og Elly Marie Byg, Hejsager Strandvej 91, 6100 Haderslev
- Bjørn Frandsen og Linette Bork Kristensen, Hejsager Østertoft 7, 6100 Haderslev
- Stefan E. og Agnes I. Seide, Hejsager Østertoft 9, 6100 Haderslev
- Lisa Yvonne Lauridsen, Hejsager Østertoft 18, 6100 Haderslev
- Eddy K. Dornonville de la Cour, Hejsager Østertoft 20, 6100 Haderslev
- Ingvard V. J. og Johanne M. Schmidt, Hejsager Østertoft 22, 6100 Haderslev
- Bjarne Josef Surma, Nederbyvænget 144, 6100 Haderslev Kommune
- Ute Susanne Petersen, Skrågyde 15, 6100 Haderslev
- Mike Juhler, Skrågyde 3, 6100 Haderslev
- HAB, Varbergvej 63, 6100 Haderslev
- Torben Bonde Mikkelsen og Cathrine Kolmos, Ved Krotoften 5, 6720 Fanø

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Lars Schmidt, KHL
e-mail: las@klh.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til kommunens hjemmeside:

- Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
e-mail: syd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
e-mail: ae@aeraadet.dk

Haderslev

- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson@mail.dk
- Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund, Tom Donbæk, Vestergade 25, 6510 Gram
e-mail: td@ledon.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

1.4.2 Ikke-teknisk resume

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Nis-Jørn Diederichsen ansøger om at etablere en ny stald til produktion af hønnikeopdræt. På ejendommen Barkholt, Hejsager Strandvej 71, Haderslev, vil der efter udvidelsen dermed både være en skrabeægsproduktion og en produktion af hønnikeopdræt til egen besætning. Der foretages med det ansøgte ikke ændringer i den bestående skrabeægproduktion og der ændres ikke i ejede og forpagtede arealer eller gødningsanvendelsen på samme.

Ansøgt udvidelse af dyrehold

Udvidelsen omfatter en årsproduktion på 96.000 hønniker med 32.000 stipladser i et moderne etagesystem med gødningsbånd og voliere. Udvidelsen udgør 66,7 DE og søges som et tillæg til den nuværende miljøgodkendelse

Ansøgt byggeri

Der ansøges om at kunne opføre:

- en ny opdrætsstald øst for nuværende driftsbygninger på ca. 1200 m²
- en servicebygning i tilknytning til opdrætsstalden på ca. 80 m²
- 2 fodersiloer ved den nye opdrætsstald

Arealer og husdyrgødning

Der foretages ingen ændringer mht. udbringningsarealer og mængden af udbragt husdyrgødning i fht. forudsætningerne gældende i nuværende miljøgodkendelse. Husdyrgødningen fra den nye stald afsættes til eksisterende gødningsaftale omfattet af arealgodkendelse jf. § 16

Afstandskrav

Det ansøgte byggeri vurderes at overholde gældende afstandskrav.

Lugt

Det ansøgte overholder afstandskravene for lugt for nærmeste omkringboende, samlet bebyggelse samt til områder udlagt i kommuneplan til byzone. Afstandskrav er overholdt med god margin.

Skadedyr

Under forudsætning af opretholdelse af god hygiejne i forbindelse med håndtering af gødning vil der normalt ikke forekomme fluegener ved hønnikeopdræt. Rotte og fluebekæmpelse for den nye stald følger allerede gældende vilkår til skadedyrsbekæmpelse (vilkår 58-60).

Transporter

Den nye produktion af hønnikeopdræt vil kun genere et meget begrænset ekstra antal kørsler i fht. nuværende drift. Der vil tale om få kørsler med kyllinger, foder og gødning. Der anvendes samme til og fra ejendommen som i dag.

Anvendelse af bedste teknik BAT

Krav til anvendelse af bedste teknologi (BAT) vurderes at være overholdt. Der er endnu relativt få husdyrhold med opdræt af hønniker i etage/ volieresystem med gødningsbånd, idet der er tale om et nyt staldsystem. Der foreligger således ikke vejledende BAT emissionskrav eller teknologiblade som omfatter opdræt af hønniker i etagesystem. Den ansøgte produktion er tillempet stald- og produktionsforhold som gælder for ejendommens skrabeægsproduktion. Der er redegjort for staldteknologier mv som vurderes at være sammenlignelige med teknologier anvendt ved skrabehøns. Herudover er den ansøgte produktion på mange punkter sammenlignelig med den nuværende miljøgodkendte produktion og følger derfor i hovedtræk de allerede gældende og anvendte BAT teknologier på ejendommen.

Ammoniakemission og sårbar natur

Den samlede ammoniakemission ved det ansøgte tillæg til nuværende miljøgodkendelse er fortsat lavere end emissionen fra den oprindelige nudrift. Dette skyldes anvendelse af effektive ammoniakreducerende staldteknologier.

Det ansøgte overholder det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 %. Der vurderes ikke at være særligt N-følsomme naturtyper tæt ved staldanlægget. Krav til maksimal afsætning af ammoniak på natur forventes at være overholdt.

2 Anlægget

2.1 Dyrehold og Management

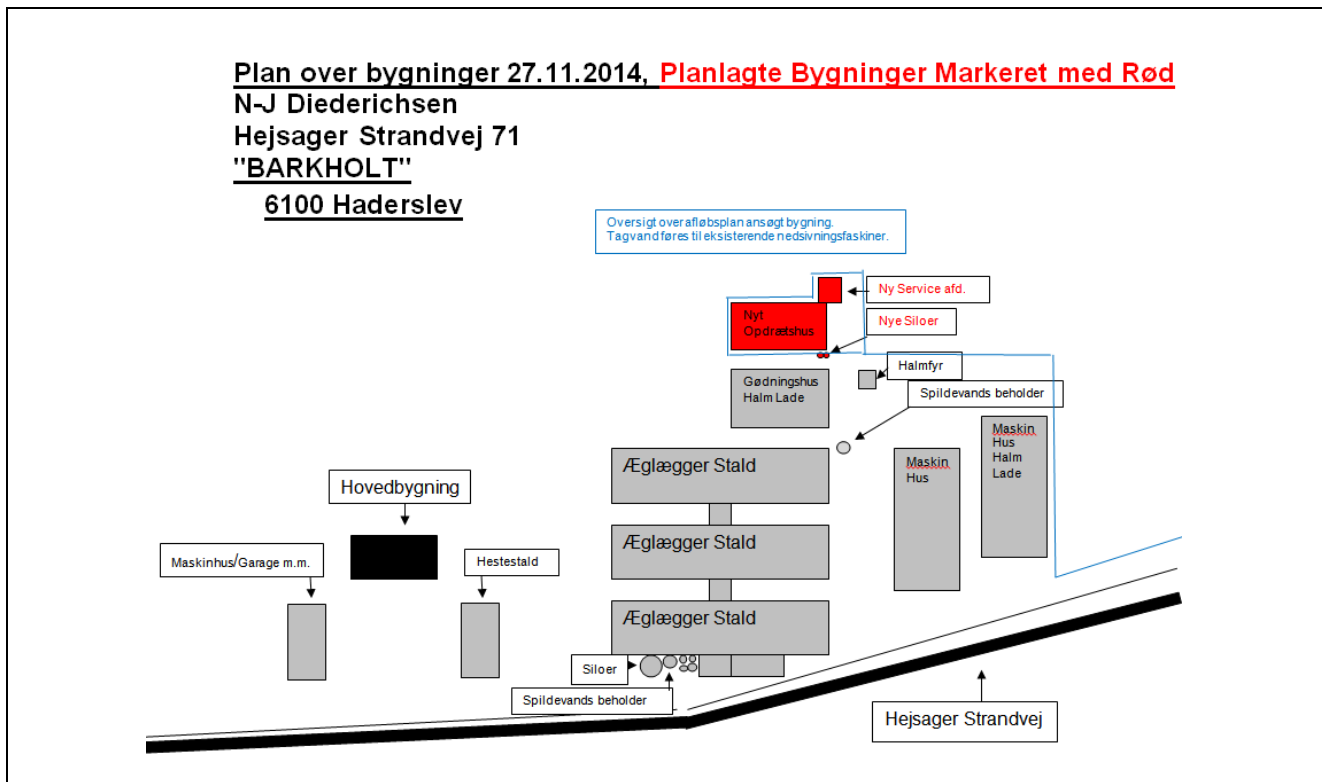
I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Det bemærkes overordnet at nærværende ansøgning og miljøredegørelse alene omfatter oplysninger, hvori det ansøgte enten angiver nye eller ændrede forhold og forudsætninger ifht. størrelser som allerede er beskrevet i den nuværende miljøgodkendelse fra januar 2011. Der er således forudsat at der med det ansøgte ikke ændres ved det eksisterende godkendte dyrehold og heller ikke ændres på arealer og tildeling af gødning til disse.

Beskrivelse af anlægget

Placeringer af nye og eksisterende bygninger er vist på nedenstående kortbilag, idet de ansøgte nye bygninger er vist med **rødt**.

Nye Bygningsdele	Beskrivelse
Ny opdrætsstald	Den nye hønnikestald forventes at blive ca. 1.200 m ² og vil blive opført indenfor et byggefelt på ca. 1.600 m ² på ca. 63 meter længde og ca. 25 m meter bredde i en afstand på ca. 7,5-10 m øst for og parallelt med nuværende gødningshus. Højden bliver ca. 7 meter og følger samme højde, taghældning, byggestil og farve som de eksisterende hønsesstalde, dvs. grå sandwich paneler og grå eternittag.
Serviceafdeling og	I tilknytning til bygningen opføres et mindre servicenum og indgangsparti i

indgang	form af en tilbygning på ca. 80 m ² . Bygningen anvendes til teknikrum samt omklædning og vask af fodtøj.
Fodersiloer	Der etableres to fodersiloer på 12 meters højde. Diameter ca. 3 m og kapacitet ca. 39 t.
Bygninger som nedrives	Ingen

Afkast og indsugning placeres i lighed med nuværende stalde i tagfladen. Ventilationen forventes at blive undertrykssystem og frekvensstyret med step.

Opdrætsstalden indrettes i et nyt staldsystem, etage og volieresystem, som er tilpasset det staldsystem som hønnikerne senere skal flyttes over i som skrabeægshøner. Der er tale om at hønnikerne kommer til at gå i et åbent staldsystem i etager med gødningsbånd, samt et strøet areal på gulvfladen. Det pågældende staldsystem er så nyt, at det ikke findes som standard i det digitale ansøgningssystem. Staldsystemet svarer til en kombination af gulv- og etagedrift, hvor langt hovedparten af gødningen afsættes på gødningsbåndet.

I ansøgningssystemet forudsættes hovedparten af gødningen at blive afsat på gødningsbåndet som fast gødning, og en mindre del på gulvfladen som dybstrøelse. Gødningsbåndene tømmes ca. 3 gange ugentligt, hvilket nedsætter ammoniakfordampning med ca. 36 % i fht. et referencesystem med gødningskumme og gødningskælder. Staldsystemet har tillige efter de første undersøgelser vist en betydeligt lavere lugtemission. Gødningsbåndene er placeret under hver etagesektion og forbindes til gødningshuset.

Hønnikerne indsættes som daggamle kyllinger i opdrætsstalden, hvorefter de efter 16-18 uger flyttes til æglæggestalden. Mellem hvert hold beregnes 1-4 ugers tomperiode hvor stalden klargøres til næste hold. Der regnes således med at der årligt kan produceres ca. 3 hold hønniker a ca. 32.000 dyr pr hold svarende til maksimalt 96.000 producerede hønniker pr år, idet produktionen dog tilpasses holdperioden i æglæggestalden som typisk er godt 12 mdr. Det ansøgte antal hønniker beskriver således det maksimale antal dyr som kan produceres under hensyntagen, at der kan forventes effektivitetsfremgang. Produktionen vil kunne variere under hensyn til forskelle i tomperioder og forskelle i dødelighed.

Produktionen vil følge standarder angivet i "Branchekode for opdrætning af hønniker til den danske konsumægsproduktion", Danske Æg, Landbrug og Fødevarer, december 2011 (se bilag). Branchekoden har blandt andet til formål at fremme dyrevelfærd og sikre høj fødevarer sikkerhed.

Beskrivelse af dyreholdet

Der er på ejendommen i dag en miljøgodkendt skrabeægsproduktion i 3 stalde (1-3) samt et mindre hestehold. Med det ansøgte etableres en opdrætsstald til hønniker i tilknytning til det nuværende driftsanlæg.

Det nuværende og ansøgte husdyrhold samt staldsystemer fremgår af nedenstående oversigt fra det digitale ansøgningsskema.

Mht. angivelse af nudrift er der i overensstemmelse med lovgivningens 8 års regel taget udgangspunkt i den nudrift der var gældende før miljøgodkendelsen fra 2011. Merbelastninger med ammoniak mv. regnes således med udgangspunkt i den oprindelige nudrift.

StaldID	Staldafsnit navn
ST-246348	Stald 1 Eksist. skrabeægstald, vest
ST-246349	Stald 2 Eksist. skrabeægstald midt
ST-246350	Stald 3 Eksist. skrabeægstald, øst
ST-246351	Hestestald
ST-246372	Stald 4 Ansøgt hønnikestald, øst

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal DE
FjHø06	Årshøne, konsumæg, gulvdrift + gødningskumme, skrabe høne	Nudrift	40731	239,59
		Ansøgt	0	0,00
FjHø08	Årshøne, konsumæg, voliere m. gødningsbånd, skrabe høne	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	82050	482,65
Hest02	1 voksen årshest, 300-500 kg	Nudrift	5	1,72
		Ansøgt	13	4,48
FjHø11	Hønnike, Konsumæg, bure, produktionstid 119 dag	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	81600	56,67
FjHø12	Hønnike, Konsumæg, gulvdrift, produktionstid 119 dag	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	14400	10,00

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Stald-ID og staldsystemkoder er forklaret i de ovenstående to tabeller. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årso*	Antal DE
						Ind	Ud		
ST-246348	Ja	FjHø06	Nudrift	13577	16266				79,86
			Ansøgt	0	0				0,00
		FjHø08	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	27350	30000				160,88
ST-246349	Ja	FjHø06	Nudrift	13577	16266				79,86
			Ansøgt	0	0				0,00
		FjHø08	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	27350	30000				160,88
ST-246350	Ja	FjHø06	Nudrift	13577	16266				79,86
			Ansøgt	0	0				0,00
		FjHø08	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	27350	30000				160,88
ST-246351	Nej	Hest02	Nudrift	5	5				1,72
			Ansøgt	0	0				0,00
		Hest02	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	13	13				4,48
ST-246372	Nej	FjHø11	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	81600	27200				56,67
		FjHø12	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	14400	4800				10,00
Sum			Nudrift					241,32	
			Ansøgt					553,80	
Ændring alle produktioner:								312,48	

Generelle forhold vedrørende anvendelse af BAT

Opdræt af hønniker i åbne etageanlæg med gødningsbånd er et nyt staldsystem, som kun forefindes i relativt få stalde. Der forefindes derfor ikke teknologiblade eller vejledende emissionsgrænseværdier for sådanne produktioner, idet der endnu kun er et sparsomt erfaringsgrundlag. Det anvendte staldsystem er dog stort set identisk med tilsvarende staldsystem anvendt til skrabeægshøner omfattet af teknologiblade "Etagesystem ved ægproduktion", og "Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggere som ikke holdes i bur". De anvendte teknikker udmærker sig ved at have en markant lavere emission af ammoniak og lugt. I fht. emission af ammoniak tages således udgangspunkt i at dette staldsystem må anses for at være BAT.

Da staldsystem, dyrehold og produktion har mange lighedspunkter med nuværende drift er det udgangspunktet at den gældende og generelle BAT redegørelse jf. nuværende godkendelse også kan finde anvendelse for den ansøgte produktion. Der er i den følgende redegjort for de forhold som måtte være særligt gældende for den ansøgte produktion.

Management

Ud over den nugældende praksis jf. miljøgodkendelsen skal produktionen tillige leve op til de standarder som er angivet i "Branchekode for opdrætning af hønniker til den danske konsumægsproduktion"

Rengøring og desinfektion

Det tilstræbes normalt kun at anvende tørrengøring efter hvert hold.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Der findes kun et teknologiblade for staldsystemer til hønniker "Opdræt af hønniker til konsumægsproduktion". Teknologibladet beskriver en produktion i et staldsystem med gulvdrift og dybstrøelse, hvor der foretages udmugning efter hvert hold.

Det ansøgte staldsystem adskiller sig væsentligt fra dette, idet der er tale om et nyt staldsystem, etageanlæg med gødningsbånd. Gødningsbåndet muliggør hyppig udmugning, som reducerer ammoniakudslippet betragteligt. I den forbindelse kan der tages udgangspunkt i tilsvarende teknologiblade skrabeægshøner: "Etagesystem for ægproduktion" samt teknologibladet "Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggere som ikke holdes i bur". Det angives at det pågældende driftssystem reducerer ammoniakfordampningen med 36 % ved 3 ugentlige udmugninger. Det ansøgte staldsystem til hønniker vurderes i al væsentlighed at være sammenligneligt, hvorfor den ammoniakreducerende effekt angives at være tilsvarende staldsystemet til høner.

Krav til anvendelse af bedste teknologi (BAT) vurderes at være overholdt. Der er endnu relativt få husdyrhold med opdræt af hønniker i etage/ volieresystem med gødningsbånd, idet der er tale om et nyt staldsystem. Der foreligger således ikke vejledende BAT emissionskrav eller teknologiblade som omfatter opdræt af hønniker i etagesystem. Den ansøgte produktion er tillempet stald- og produktionsforhold som gælder for ejendommens skrabeægsproduktion. Der er redegjort for staldteknologier mv som vurderes at være sammenlignelige med teknologier anvendt ved skrabehøns. Herudover er den ansøgte produktion på mange punkter sammenlignelig med den nuværende miljøgodkendte produktion og følger derfor i hovedtræk de allerede gældende og anvendte BAT teknologier på ejendommen.

Den samlede ammoniakemission ved det ansøgte tillæg til nuværende miljøgodkendelse er fortsat lavere end emissionen fra den oprindelige nudrift. Dette skyldes anvendelse af effektive ammoniakreducerende staldteknologier.

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der indgår fasefodring med 3 faser, hvor hver fase er tilpasset hønnikens behov. Der er stor fokus på dyrenes sundhed og holdbarhed, hvorfor der anvendes foder af høj kvalitet med høj fordøjelighed af næringsstoffer. Foderet er tilsat fytase. Der vurderes at være begrænsede muligheder for reduktion af protein og fosfor i foderet pga. et begrænset erfaringsgrundlag og pga. stor opmærksomhed omkring opfyldelse af dyrenes fysiologiske behov.

Ud over det herover anførte følges nuværende praksis mht foder jf den gældende miljøgodkendelse.

Fravalg af teknologier

I overvejelse mht. valg af tekniker indgår luftrensning. Der er afprøvet enkelte prototyper for luftrensere til fjerkræproduktion, primært i slagtekyllingestalde. Renserne er ikke sat i generel produktion, da afprøvning har vist en række problemstillinger. I fjerkræproduktion er støvet meget fedtet, dette sætter sig i renseren som derved får reduceret effekt. Den ansøgte produktion har ydermere en betydeligt længere holdrotations- periode end slagtekyllinger, hvorfor der må forventes betydelige større problemer med tilstopning. Dette gør at driftsstabiliteten ikke kan forventes at være tilfredsstillende. På den baggrund er luftvaskere fravalgt i denne ansøgning. Dette ud fra at det ikke kan anbefales at opsætte teknik som udviser problemer med drift og stabilitet, herunder muligheder for rengøring. Der foreligger endvidere ikke eksakte tal for driftsøkonomien og omkostningseffektiviteten. Dette fremgår af Miljøstyrelsens teknologiblad for luftrensning til fjerkræ. Det indgår desuden i vurderingen, at det valgte staldsystem med gødningsbånd i forvejen giver en betydelig ammoniakreduktion, hvorfor potentialet ved luftrensning er tilsvarende mindre.

Haderslev Kommunes vurdering

Anlæg

Traditionelt set opdrættes hønniker enten i bure eller samlet gulvdrift. I denne stald vil hønnikerne overvejende komme til at leve på gødningsbånd, der giver mulighed for løbende at fjerne husdyrgødning (ca. tre gange om ugen) frem for at gøre det efter hvert hold.

Der stilles vilkår til staldtypen, da denne er en forudsætning for ammoniaktabet og dermed for at opnå bedste anvendelige teknik.

Dyrehold

Der stilles vilkår til fastholdelse af den beskrevne produktion af hønniker, samt den fortsatte skrabeægsproduktion og hestehold. For øvrige vilkår vedrørende staldindretning, fodring mv. omkring det oprindelige dyrehold henvises der til miljøgodkendelsen af 6. januar 2011.

Eventuelle ændringer af dyreholdet i fremtiden skal anmeldes til Haderslev Kommune.

Management

Haderslev Kommune vurderer, at det beskrevne management er med til at sikre BAT på husdyrbruget.

Der stilles vilkår om, at der skal føres egenkontrol for rengøring i stalden med hønniker, og at denne skal opbevares i fem år og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Egenkontrollen skal indeholde datoer for rengøring og desinfektion af stald, datoer for rengøring og desinfektion af forrum og udendørs platforme, samt datoer for indsættelse og antal dage i tomgangsperiode og datoer for rengøring af ventilation.

Der stilles herudover vilkår til management og dokumentation i overensstemmelse med teknologibladet Etagesystem ved ægproduktion og Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggende høns, som ikke holdes i bur (alternativ hønsehold). Begge teknologiblade udgivet af Miljøstyrelsen 17. maj 2011.

Der er i miljøgodkendelsen fra 6. januar 2011 stillet vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan for husdyrbruget og at denne skal revideres årligt. Det vurderes, at vilkåret om en beredskabsplan for husdyrbruget også skal omfatte den nye hønnikestald og der stilles derfor ikke specifikt vilkår herom.

Rengøring og desinfektion

Ansøger beskriver, at der tilstræbes tørrengøring, men at branchevejledning for opdræt af hønniker derudover følges.

Dette vurderes, at være tilstrækkelig til at minimere lugt og støvgener fra stalden. Der stilles ikke vilkår omkring rengøringen. Dog sættes der vilkår om egenkontrol i forhold hertil.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Der er anvendt gødningsbånd og hyppig udmugning (tre gang om ugen) for at opnå en ammoniakreduktion på 36 procent.

Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte og i forhold til dokumentation af anvendelsen af bedste anvendelige staldteknologi. Disse vilkår stilles i overensstemmelse med teknologi-bladene, der er udarbejdet af Miljøstyrelsen. I forhold til overholdelse af de vejledende emissionsgrænseværdier henvises der til afsnit 2.5.4 Ammoniak.

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der anvendes ikke særlig foderteknologi og der stilles derfor ikke vilkår hertil. Hønnikerne forventes fodret med 0,4 kg af foderblandingen Levekylling 1, 2,6 kg af foderblandingen Levekylling 2 og 3,0 kg af foderblandingen Voksehald. I alt 6 kg foder plus en iblandet del af egen hvede fra hønnikerne sættes i stalden og til de flyttes med ca. 17 uger.

Ansøger oplyser, at foderet er tilsat fytase og at det er optimeret i forhold til indholdet af fosfor. Der er indsendt blandesedler til dokumentation af indholdet.

Haderslev Kommune vurderer, at foderet svarer til standardfoder, som kan forventes at leve op til bedste tilgængelige foderteknologi.

Vejledende emissionskrav for fosfor

Der findes ikke vejledende emissionsgrænseværdier på fosfor for hønniker. Da der ikke er anvendt virkemidler til at nedbringe fosforindholdet udover standardmæssigt indhold af råprotein og fytase i foderet vurderes det, at emissionskravet for fosfor er søgt optimeret.

Sammenlignes foderblandingerne med andre typer af fjerkræproduktion, svarer disse til bedste anvendelige foderteknologi. Der stilles ingen vilkår til fodring på baggrund af dette, da der er tale om standardmæssigt foder for høniker.

Vilkår

- 5) Den årlige produktion på husdyrbruget må ikke overstige 82.050 årshøner (90.000 stipladser), 13 heste og 96.000 årshøniker (32.000 stipladser), svarende til 553,8 DE⁴.
- 6) Der skal føres egenkontrol for rengøring af stalden med høniker, forrum og udendørs platforme. Egenkontrollen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Egenkontrollen skal indeholde datoer for rengøring og desinfektion af stald, datoer for rengøring og desinfektion af forrum og udendørs platforme, samt datoer for indsættelse og antal dage i tomgangsperiode og datoer for rengøring af ventilation.
- 7) Staldafsnit for høniker skal indrettes med etagesystem og gødningsbånd.
- 8) Gødningsbånd skal tømmes mindst tre gange ugentligt med et interval på maksimalt 3 dage.
- 9) Etagesystem, gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 10) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:
 - a. Tidspunkt for tømning af gødningsbånd (dato, start- og sluttidspunkt)
 - b. Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
- 11) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end tre dage.
- 12) Logbogen skal opbevares i mindst fem år på husdyrbruget og skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.2 Lokalisering

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

2.2.1 Faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Ansøgers tekst

Alle de ansøgte bygninger placeres direkte i forbindelse med, eller i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger.

⁴ Beregnet efter Bekendtgørelse om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 853 af 30/06/2014](#)

Afstand fra ny stald og servicebygning til	Aktuel afstand meter	Afstandskrav overholdt
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	>600 m	ja
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	> 600 m	ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	ca. 190 m	ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	ca. 130 m	ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	> 25	ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	ca. 140 m	ja
Naboskel (30 m)	ca. 75 m	ja
Nabobeboelse (50 m)	ca. 110 m	ja
Eksisterende byzone Hejsager strand	1245 m	ja
Planlagt byzone, Hejsager Strand	930 m	ja
Eksisterende sommerhusområde Hejsager Strand	1245 m	ja
Planlagt sommerhusområde Hejsager Strand	930 m	ja
Eksisterende rekreativt område	ingen i område	ja
Planlagt rekreativt område	ingen i område	ja
Områder der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	560 m (Hejsager)	ja

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

2.2.2 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøgers tekst

Der foretages ikke med det ansøgte nogen ændringer mht. beplantningen ved ejendommen, herunder ændringer i fht. den gældende beplantningsplan jf. nuværende godkendelse. Den ansøgte stald placeres parallelt med, og tæt ved eksisterende bygning. Der følges den eksisterende byggestil og den nye staldbygning vil på den måde ikke komme til at virke dominerende. Bygningsanlægget vil fortsat fremtræde som et samlet hele. I fht. indsigt og udsyn fra vej og naboejendomme vil den nye bygning således falde naturligt ind i fht. de eksisterende bygninger og evt. indsigt vil være sløret af eksisterende beplantning. Der ønskes ikke yderligere supplerende beplantning tæt på stalden i fht. behovet for luftskifte og adgangsforhold.

Haderslev Kommunes vurdering

Der opføres en ny opdrætterstald til hønnikerne på ca. 1200 m² og hertil et mindre servicehus på 80 m², samt to siloer på hver ca. 12 meters højde. Byggeriet opføres i samme stil og materialer, som de eksisterende bygninger.

Siloerne vil komme til at stikke ca. fem meter op over staldbygningerne. De har kun en diameter på ca. tre meter og er derfor betydelig smallere end den brede silomodel, som står ud mod Hejsager Strandvej. Det vurderes ikke, at disse siloer vil skæmme landskabet, set i forhold til den samlede bygningsmasse. Endvidere vurderes det, at de overvejende vil være skjult af det eksisterende gødningshus og den nye hønnikestald.

Hønnikestalden og tilhørende servicehus placeres bag de eksisterende stalde i forhold til Hejsager Strandvej. Det vurderes, at eksisterende beplantning og bebyggelse skjuler den nye bygning for direkte indsyn.

Der stilles på denne baggrund ikke vilkår til beplantning, men henvises til miljøgodkendelsen af 6. januar 2011.

Den nye staldbygning konflikter ikke med beskyttelseslinjer for kirke, skov eller kyst. Endvidere er bygningen ikke i konflikt med beskyttede sten- og jorddiger eller beskyttede fortidsminder.

Planmæssigt ligger den nye hønnikestald uden for områder udlagt til by- og erhvervsudvikling. Hejsager Strandvej er en del af de udpegede cykelruter i Kommuneplan 2013 og ejendommen ligger lige på grænsen til det udpegede turismeområde. Dette vurderes dog ikke, at udgøre en konflikt, da det nye byggeri er skjult bag eksisterende bygninger og beplantning og da transporterne til og fra ejendommen ikke øges mere, end hvad det vurderes er acceptabelt.

Ejendommen ligger endvidere lige på grænsen til de udpegede bevaringsværdige landskaber i Kommuneplan 2013. Da den er udenfor det udpegede areal og da den nye hønnikestald placeres i tilknytning til det eksisterende byggeri og i samme stil, vurderes det ikke at have nogen betydning.

Ejendommen ligger inden for kystnærhedszonen, men da der ikke skal udarbejdes en lokalplan for anlæg af landbrugsejendom og da den nye stald er i tilknytning til eksisterende bygningsmasse og derfor ikke vurderes at have væsentlig landskabelig betydning, stilles der ingen vilkår på denne baggrund.

Der stilles ingen vilkår på baggrund af de planmæssige forhold.

2.3 Energi- og vandforbrug

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets energi- og vandforbrug, som ses i forhold til BAT, på hvilken baggrund det vurderes om der er grund til at implementere teknik eller management, som kan nedsætte forbruget.

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets energiforbrug.

Ansøgers tekst

Det ansøgte ventes at øge energibehovet til el med ca. 45.000 kwh årligt. Største strømforbrugere er ventilation og drift af gødningsbånd. Der er lig de nuværende stalde fokus på anvendelse af energieffektivt ventilationssystem, ligesom der indgår anvendelse af lavenergi lys hvor dette er muligt.

Der er som hovedregel ikke behov for opvarmning af hønnikestalden. Der er dog muligt at foretage opvarmning i kolde vinterperioder med halmfyret som varmekilde.

Energibesparende foranstaltninger følger således i væsentlighed nuværende godkendelse.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn og vedligeholdelse af energiforbrugende installationer er at betragte som BAT.

Det vurderes, som værende BAT management, at registrere energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter samt vælge udstyr med fokus på energisparende egenskaber.

Der opstilles vilkår om, at forbruget af el og halm skal overvåges og dokumentationen fremvises i forbindelse med tilsyn. Endvidere stilles der vilkår om, at der i forbindelse med tilsyn skal fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget, såfremt dette stiger utilsigtet.

Vilkår

- 13) Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el og halm.
- 14) Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 15) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug.

Ansøgers tekst

Der er uændret vandforsyning fra offentlig boring. Vandforbruget ventes at stige med ca. 950 m³ årligt i fht. den mængde som fremgår af nuværende godkendelse. Der er som i de øvrige stalde daglig tilsyn med drikkevandsforsyningen og evt. utætheder. Vandsparende foranstaltninger følger nuværende godkendelse.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn og vedligeholdelse af vandforbruget er at betragte som BAT.

Det vurderes, som værende BAT management, at registrere vandforbruget løbende med henblik på at identificere defekter samt vælge udstyr med fokus på vandbesparelser.

Der vurderes at 950 m³ årligt er realistisk til drikkevand og rengøring, og der stilles ikke vilkår til at nedbringe dette forbrug. Der stilles dog vilkår om dokumentation af vandforbruget i overensstemmelse med BAT management.

Vilkår

- 16) Der skal foretages en årlig opgørelse af det vandforbrug, der medgår direkte til husdyrproduktionen såsom dyrenes drikkevand og vask af stald.
- 17) Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

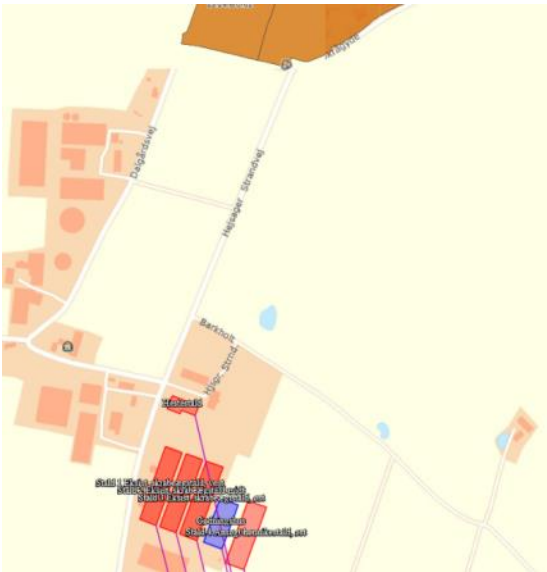
- 18) Stiger husdyrbrugets vandforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.

2.4 Gener

I dette afsnit beskrives de gener, der kan være forbundet med produktionen af husdyr på bedriften og med arbejdet på udbringningsarealerne. Det vurderes hvorledes disse gener kan minimeres.

2.4.1 Lugt

Ansøgers tekst

Beregning af afstandskrav for lugtgener er beregnet ud fra et worst case scenarie. Der er regnet med 32.000 hønniker på stald, dvs. svarende til fuld belægning samt med en slutvægt pr hønnike på 1,40 kg, som vil være gældende ved valg af tungeste hønetype ud fra slutvægten på tidspunktet lige inden hønnikerne flyttes til æglæggestalden. Den normalt anvendte hønnikevægt forventes at ligge ca. 0,15 kg lavere end den hønnikevægt som danner udgangspunkt for lugtberegningerne.

Det digitale ansøgningsssystem er endvidere ikke opdateret med de nyeste lugtemissions-normer, således at lugtemissionen for hønniker følger den tilsvarende lugtemission for høner i samme staldsystem. Da lugtgenæafstandskravet er overholdt dette på trods, er der ikke behov for at anvende og dokumentere den faktisk lavere lugtemission.

Den nye staldbygning placeres øst for og i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Stalden indrettes med gødningsbånd som sikrer at emission af lugt og ammoniak sænkes markant. Ligeledes fungerer staldsystemet således at strøelsen kan holdes tør. Der vil således være meget begrænset med lugt fra stalden.

Den nærmeste naboejendom er Barkholt 20, som har landbrugspligt. Afstanden er ca. 110 meter fra nærmeste staldhjørne på den nye staldbygning. Da ejendommen har landbrugspligt indgår denne ikke i afstandskrav for beregning af lugtgenæafstand. Afstandskrav til pågældende ejendom ville dog være overholdt også hvis der ikke var tale om landbrugspligt.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Dalgårdsvej 27. Ejendommen ligger med en vægtet gennemsnitsafstand på 164 meter fra staldanlægget. Afstandskrav for lugt er ukorrigeret 157 meter og korrigeret genæafstand er 14,42 m. Afstandskravet er således overholdt med god margin.

Nærmeste samlede bebyggelse er Hejsager, som i kommune- og lokalplan er angivet som et boligområde i landzone. Afstanden til områdegrensens er ca. 550 meter mod nord og afstandskravet for lugt er beregnet til 353 meter. Nærmeste ikke-landzoneområde er sommerhusområdet Hejsager Strand beliggende ca. 980 meter syd for staldanlægget.

Afstandskravet for lugt er 480 meter. De gældende afstandskriterier for lugt er således overholdt med god margin, desuagtet at der er anvendt worst case forudsætninger.

Figur – resultat af lugtberegning i digitale ansøgningskema

Samlet resultat af lugtberegning							
Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	480,44	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	2	Ny	352,68	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	156,74	14,42	8,94	164,36	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Haderslev Kommunes vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt, jf. ansøgningsmaterialet ovenfor. Haderslev Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vurderes, at medføre væsentligt øgede gener for naboerne.

I forhold til ansøgers oplysninger er der dog mindre rettelser:

- Afstanden til nærmeste naboejendom, Dalgårdsvej 27 er ca. 282 meter fra byggefeltet. Barkholt 20 er ikke nærmeste ejendom, da denne ejendom er med landbrugspligt.
- Vægtet gennemsnitsafstand på 164 meter burde være 232 meter, da de 164 meter er med udgangspunkt i hestestalden. Dette vurderes ikke at være afgørende, da der er 282 meter fra byggefeltet til den nye stald og til nærmeste nabo.
- Mindre end 100 meter fra nabobebyggelsen findes andre staldanlæg (Dalgårdsvej 34), hvor der produceres mere end 75 DE. Geneafstanden skal på denne baggrund øges med 10 %. Geneafstanden til byzone bliver derfor ca. 528 meter i stedet for 480,44 meter. DA der er 550 meter til nærmeste lokalplanægte boligområde mod nord (Hejsager) vurderes lugtgeneafstandene fortsat at være overholdt.

Der er ikke anvendt særlige virkemidler til at overholde lugtgenekriterierne og der stilles derfor ikke vilkår hertil.

2.4.2 Støj, støv og lys

Ansøgers tekst

Den ansøgte produktion minder i al væsentlighed om den nuværende produktion på ejendommen, hvorfor den vil kunne følge og overholde de nuværende vilkårssatte rammer for støj, støv og lysgener.

Der vil kunne forekomme periodisk og kortvarig støj i forbindelse med foderleverance til de 2 nye fodersiloer ca. 1 gang hver anden uge. Siloerne placeres imellem den nye stald og det eksisterende gødningshus, hvorfor der ikke forventes at kunne være væsentlige gener for de

nærmeste boende. Ventilationen i den nye stald placeres lig de nuværende stalde i tagfladen. Ventilationen er frekvensstyret og sikrer at denne følger behovet for luftskifte i stalden. Der er automatisk lysstyring i den nye stald mht. dyrenes døgnrytme. Der er ikke vinduer og ovenlysplader, hvorfor der ikke vil forekomme lysgener fra stalden. Der er udelys ved indgang til stald og servicorum. Lyset vil være tændt kortvarigt i perioder med aktivitet, eksempelvis indsætning af kyllinger.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at støjen forbundet med driften ikke vil være til gene for omkringboende grundet afstanden til nærmeste nabo fra den nye hønnikestald.

Der stilles dog vilkår om, at de vejledende støjgrænser fra miljøstyrelsen overholdes, da husdyrbruget har en afstand på mindre end 300 meter til nærmeste nabobeboelse.

Det vurderes, at belysning på ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for de omkringboende eller i forhold til landskabelige hensyn, da husdyrbruget er dels afskærmet af beplantning og dels, da der ikke er vinduer i stalden.

Haderslev Kommune vurderer at husdyrbruget ikke vil give væsentlige støvgener, så længe der gennemføres regelmæssig rengøring, som beskrevet under management. Endvidere minimeres støvgener ved, at transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter, herunder levering og udkørsel, planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt. Dette anses som værende god landmandspraksis og der stilles ikke vilkår i forhold hertil.

Ved håndtering af foder ved siloerne minimeres støv igennem anvendelse af cyklon og ved at have et nedadrettet udluftningsrør, der ender i en tønde. Der stilles vilkår i forhold til dette.

Vilkår

19) Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Mandag-Fredag	kl. 07-18	8 timer (reference)	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07-14	8 timer (reference)	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14-18	8 timer (reference)	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07-18	8 timer (reference)	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18-22	1 timer (reference)	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22-07	0,5 timer (reference)	40 dB(A)
Spidsværdis	kl. 22-07	-	55 dB(A)

20) Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 19) er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan

der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

- 21) Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

2.4.3 Fluer og skadedyr

Ansøgers tekst

Det ansøgte følger den gældende praksis for ejendommen angivet i nuværende miljøgodkendelse jf. vilkår 58-60⁵. Det bemærkes at der ved god hygiejnisk praksis med gødningshåndtering normalt ikke forekommer fluegener i stalde med hønniker.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at ansøger søger at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed og vilkår om, at overholde retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi. Bemærk at sidstnævnte retningslinjer opdateres årligt.

Der stilles vilkår vedrørende bekæmpelse af rotter igennem ryddelighed og anvendelse af fælder mm.

Vilkår

- 22) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet; <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>.

- 23) Forekomst af rotter skal forebygges ved at renholde husdyrbrugets udearealer for foder- og gødningsspild. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, for eksempel via den kommunale ordning.

2.4.4 Transport

Ansøgers tekst

Det ansøgte vil generere et marginalt antal ekstra transporter. I fht. nuværende godkendelse vil der i fht. tabellen side 62 være flg. ændringer:

⁵ Vilkår 58 - Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Vilkår 59 - Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. og på et højt hygiejniveau.

Vilkår 60 - Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rittesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode leveduligheder for rotter.

Ad 1+2 Levende dyr til og fra ejendommen: (hønniker)	Uændret eller lidt færre læs (der modtages kyllinger i stedet for hønniker)
Ad 3 Æg og emballage	Ingen ændringer
Ad 4 Døde dyr	Ingen ændringer idet der fortsat vil være tale om ca. 1 ugentlig afhentn.
Ad 5 Foder	Der forventes 2 foderleveringer ekstra pr måned
Ad 6 Brændstof	Ingen ændring. Ingen ændring for mark. Stalden opvarmes via halmfyr.
Ad 7 Husdyrgødning	Der forventes ca. 10 ekstra årlige transporter med husdyrgødning
Ad 8 Andet	Ingen ændringer

Der anvendes den eksisterende ind og udkørsel fra ejendommen jf. den viste skitse.

Der forventes etableret et befæstet areal på ca. 400 kvm. med grus syd for stalden til vendeplads og til og fra kørsel med dyr og foder mv. Evt. afledning af overfladevand sker ved nedsivning på stedet.

Haderslev Kommunes vurdering

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at der ikke sker ændringer i transportruterne til og fra husdyrbruget end det beskrives i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011.

Det vurderes, at det stigende antal transporter til og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for beboere i lokalområdet, da stigningen vurderes at være minimal.

Der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport på denne baggrund.

2.5 Forurening

I dette afsnit beskrives den forurening, der kan være forbundet med husdyrbruget og det vurderes om der er fremkommet nye oplysninger, som gør at der er utilsigtet forurening forbundet med en uændret drift af husdyrbruget.

2.5.1 Spildevand

Ansøgers tekst

Stalden har afløb til eksisterende opbevaringstank til procesvand ved stald 3. Det tilstræbes normalt kun at anvende tørrengøring efter hvert hold. Men såfremt der rengøres inventar med vand opsamles vaskevandet i denne tank.

Tagvand ledes til og kobles til eksisterende nedsivningsfaskiner syd for ejendommen. Diagram for afløb er vist på kortbilag 4.

Tanken til vaske- og procesvand bliver på ca. 30 m³. Der anvendes cirka 10 m³ vand pr vask. Der er behov for rengøring af stalden ca. 3 gange årligt. Til rengøring tilstræbes som udgangspunkt at anvende tørrengøring med trykluft mv., således at der ikke vil blive anvendt vand til rengøring til hver rotation af hønniker.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer at håndteringen af spildevand, omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶ fra stalde og befæstede arealer sker i overensstemmelse med lovgivningens krav, når det ledes til vaskevandsbeholder.

Det vurderes, at opbevaringskapaciteten i tanken til vaske- og procesvand er tilstrækkelig til opbevaringen af de ca. 30 m³ spildevand fra hønnikestalden, idet der således vil være opsamlingskapacitet til et helt år.

Øvrigt spildevand fra sanitære installationer håndteres efter anden lovgivning og er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der kan være behov for at søge udlednings- eller nedsivningstilladelse.

Det stilles som vilkår, at der skal være opbevaringskapacitet til minimum fire måneders produceret vaske- og procesvand fra hønnikestalden, svarende til en rengøring.

Vilkår

- 24) Der skal være opbevaringskapacitet til minimum fire måneders produceret vaske- og procesvand fra hønnikestalden, svarende til 10 m³.

2.5.2 Husdyrgødning og foder

Ansøgers tekst

Foder

Der anvendes som udgangspunkt færdigfoder som består af 3 foderblandinger (3 faser) tilpasset hønnikernes vækststadier. Foderet er tilpasset dyrenes fysiologiske behov. Foderblandingerne er tilsat fytase for at sikre høj fosfor fordøjelighed. Indhold af protein og fosfor pr kg foder følger nyeste norm for 2015 og er anvendt i den digitale ansøgning. Foderforbruget til det ansøgte forventes at blive ca 460 tons pr år – ca 38 tons pr måned. Foder opbevares i 2 nye siloer som opsættes ved den nye stald.

Gødningsproduktion

Produktionen af gødning forventes ud fra erfaringer fra tilsvarende staldsystemer til æglæggende høner at fordele sig på ca. 85 % fast gødning (afsættes via gødningsbåndet) og ca. 15 % i dybstrøelsen på gangarealerne. Jf. DCA normtal 2014 er produktionen af fast gødning fra hønniker 0,23 t pr 100 hønniker og 0,14 t dybstrøelse pr 100 hønniker. Gødningsproduktionen kan dermed beregnes til en forventet mængde på: $81.600 \times 0,23 \text{ ton}/100 = 188 \text{ ton fast m\ddot{o}g pr \ddot{a}r}$ og $14.400 \times 0,14 \text{ ton}/100 = 20 \text{ tons dybstr\ddot{o}else pr \ddot{a}r}$.

Opbevaringskapacitet

Den producerede gødning opbevares i eksisterende gødningshus eller afsættes direkte til gødningsaftale. Det ansøgte ændrer ikke på nuværende praksis jf. nuværende godkendelse.

Der er i dag jf. nuværende miljøgodkendelse opbevaringskapacitet for fast gødning på 2.900 ton svarende til 15 mdr. Med det ansøgte stiger mængden af fast gødning med godt 200 tons pr år og opbevaringskapaciteten vil herefter være 13,8 mdr.

⁶ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - [BEK nr 853 af 30/06/2014](#)

Beredskabsplan

Ejendommens beredskabsplan opdateres af ejer senest på tidspunkt for staldens ibrugtagning.

Haderslev Kommunes vurdering

Opbevaring af husdyrgødning

Der produceres 200 tons dybstrøelse på husdyrbruget. Heraf bringes ca. fem procent direkte ud, imens resten opbevares i gødningshus frem til udbringning. Nuværende praksis i forhold til udbringning fortsættes dermed. Det vurderes, at opbevaringskapaciteten til dybstrøelse er tilstrækkelig jævnfør ovenstående redegørelse. Der gøres opmærksomt på at lagre af fast gødning skal overdækkes med vandtæt materiale straks efter udlægning. Kravet om overdækning gælder også selvom gødningen opbevares i et gødningshus eller lignende.

I forhold til opbevaring af vaske- og procesvand fra hønnikestalden, så er opbevaringskapacitet hertil vurderet tilstrækkelig i afsnit 2.5.1 Spildevand.

Opbevaringskapacitet på minimum 9 måneder er lovpligtigt jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens⁷ § 9.

Foder

Foder til hønniker opbevares i to nye siloer. Det vurderes, at renholdelse under disse er en del af BAT management, jf. afsnit 2.1 Dyrehold og management. Siloernes indvirkning på landskabet er beskrevet i afsnit 2.2.2 Landskabet og planforhold. Deres indvirkning på støj er vurderet i afsnit 2.4.2 Støj, støv og lys.

Der stilles ikke vilkår vedrørende foderopbevaring herudover.

Beredskabsplan

Ansøger har redegjort for, at husdyrbrugets beredskabsplan vil blive opdateret i forhold til den nye stald senest ved dato for staldens ibrugtagning.

§ 10 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foreskriver, at kommunalbestyrelsen skal sikre at der ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven er truffet de nødvendige foranstaldninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf. Der er i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011 stillet vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres minimum én gang om året.

Det stilles derfor som vilkår, at der skal indsendes og godkendes en beredskabsplan for det samlede husdyrbrug inden for 2 år fra denne afgørelse eller senest ved færdigmelding af nyt byggeri. Der vil blive fulgt op på den løbende revurdering af husdyrbrugets beredskabsplan i forbindelse med tilsyn.

Vilkår

- 25) En beredskabsplan for det samlede husdyrbrug skal indsendes senest to år efter afgørelsen for dette tillæg eller senest ved færdigmelding af staldbyggeriet, hvis dette er inden for to år.

⁷ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 853 af 30/06/2014](#)

2.5.3 Affald og miljøfarlige stoffer

Ansøgers tekst

Ingen ændringer af praksis. Den ansøgte produktion ventes ikke at give anledning forøgede affaldsmængder

Uændret praksis i fht. nuværende godkendelse mht. afhentning af døde dyr. Da der er tale om hønniker som vejer ca. 50 gram ved indsættelse og godt 1 kg ved overflytning til æglæggestalden er der tale om meget begrænsede ekstra mængder i vægtvolumen.

Haderslev Kommunes vurdering

Der vurderes ikke, at være særlige ændringer i forhold til de eksisterende forhold på husdyrbruget, hvorfor der henvises til vilkår i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011. Der stilles ikke yderligere vilkår.

2.5.4 Ammoniak

2.5.4.1 Ammoniaktab

Ansøgers tekst

Projektet har ligesom den nuværende miljøgodkendte produktion fortsat en negativ meremission i fht. den oprindelige nudrift. Meremissionen ved det ansøgte er beregnet til minus 590 kg N.

Projektet overholder det generelle krav om 25 % reduktion af ammoniakemissionen fra staldene, i forhold til referencenormen for stalde og gødningslagre. Kravet er beregnet i fht. den oprindelige nudrift og kravet er meropfyldt med 9.321 kg N. Den store mereffekt skyldes at de nye produktionssystemer med gødningsbånd har markant lavere ammoniakemission end referencestaldsystemet som er et system med gødningskælder.

Det valgte staldsystem er stort set sammenfaldende med staldtypen etagesystem med gødningsbånd jf. teknologiblade Etagesystem ved ægproduktion, hvor der for hønnikestalden også er tale om et tilsvarende åbent system i etager med gødningsbånd og et strølesesareal på gangene. Ammoniakeffekten beror primært på at hovedparten, ca. 85 %, af gødningen afsættes som fast gødning på gødningsbåndet og at gødningen fjernes hyppigt ca. 3 gange om ugen fra stalden. Dermed opnås jf. teknologibladet en ammoniakreducerende effekt på ca. 36 %. Da det ikke er muligt i det digitale ansøgningsssystem at anvende et identisk staldsystem til hønniker, er der oprettet to produktionslinjer med hhv. 85 % af hønnikerne i et tilsvarende lukket bursystem med gødningsbånd og fast gødning og 15 % af hønnikerne på et gulvsystem med dybstrøelse. Ammoniakeffekten estimeres herefter i ansøgningskemaet til at være 36 % for den del gødningsmængden som hønnikerne afsætter på gødningsbåndet. Ammoniakeffekten for gødningsbåndet er i ansøgningen indtastet som "kemisk luftrenser", idet det ikke er muligt at oprette effekt for gødningsbånd i ansøgningssystemet.

Haderslev Kommunes vurdering

Som det fremgår af nøgletal fra ansøgningskemaet, så det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % opfyldt med en margen på 9.522,21 kgN/år. Der er anvendt gødningsbånd og hyppig udmugning til at nå dette krav.

Vejledende emissionskrav for ammoniak

Der findes ikke vejledende emissionsgrænseværdier fra miljøstyrelsen for produktion af hønniker. Derfor vurderes bedste anvendelige teknik i forhold til normtal for referencestaldsystemet (hønniker til buræg). Normtal her er 3,35 kg N pr 100 årshøner, jf. normtal bag husdyrgodkendelse.dk.

Dette svarer ved en produktion på 96.000 hønniker til 3.216 kg N. Det faktiske ammoniaktab for produktionen er på 2.895,52 kgN ifølge den indsendte ansøgning. Dette er en reduktion på ca. 10 procent i forhold til normtal. Det vurderes at bedste staldteknologi er overholdt, idet der anvendes en teknologi som har et lavere ammoniaktab end den klassiske stald.

Der er indtastet en ammoniakreduktion på 36 procent igennem anvendelse af gødningsbånd og hyppig fjernelse af gødning. Dette er i det fiktive ansøgningskema indtastet som kemisk luftvasker, da ansøgningssystemet ikke kan regne med disse virkemidler for hønniker.

Reduktion på de 36 procent har ansøger redegjort for under henvisning til teknologibladene; Etagesystem for ægproduktion og Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggere som ikke holdes i bur. Ammoniakreduktionen er angivet som 36 procent ved fjernelse af husdyrgødning tre gange om ugen hos æglæggende høner. Det vurderes at en tilsvarende effekt vil kunne opnås ved hønniker.

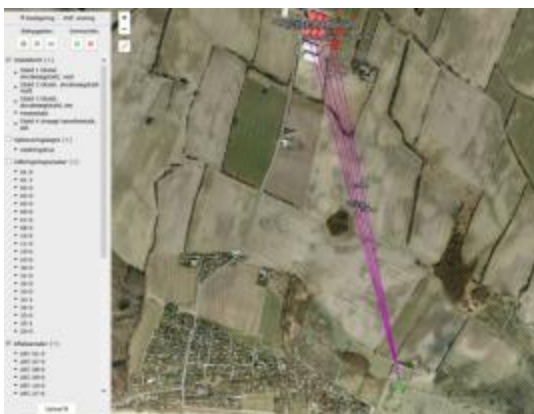
Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte og i forhold til dokumentation af anvendelsen af bedste anvendelige staldteknologi og bedste anvendelige foderteknologi. Disse vilkår stilles i overensstemmelse med teknologibladene, der er udarbejdet af Miljøstyrelsen. Se afsnit 2.1 Dyrehold og Management, hvor der er stillet vilkår til at fastholde staldtype og hvor der er stillet vilkår vedrørende dokumentation.

2.5.4.2 Påvirkning af natur

Ansøgers tekst

I fht. sårbare naturområder overholder det ansøgte krav til deposition jf. den fremsendte IT ansøgning. Da der netto fortsat er et lavere ammoniaktab i fht. den oprindelige nudrift i 2011, så er der fortsat ingen merbelastning med ammoniak på de nærmestliggende sårbare ammoniakfølsomme naturområder. Der forventes ligeledes ikke påviselig målbar totalemission på nærmeste sårbare naturområde målsat efter hhv. Kat. 1 og Kat 2. Der afventes dog opdaterede oplysninger fra kommunen i forbindelse med opstart af sagsbehandling mht. udpegninger og behov for evt. supplerende beregninger på naturområder.

Beregning af ammoniakdeposition til kategori 1 Strandeng ca. 1370 m syd for ejd.:

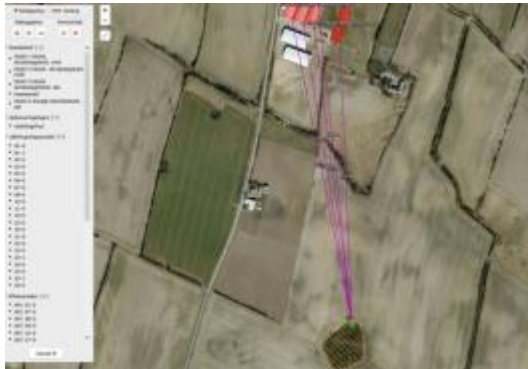
Kildehøjde	6 m
Ruhed landskab:	L
Ruhed natur	Bn
Aflæst total Dep	0,1 kg/N
Aflæst mer Dep	0,0 kg/N

Beregnet i fht.

Oprindelig nudrift

2. Beregning af ammoniakdeposition til kategori 3 mose ca. 630 m syd for ejd:

Kildehøjde	6 m
Ruhed landskab:	L
Ruhed natur	Mk
Aflæst total Dep	0,5 kg/N
Aflæst mer Dep	0,0 kg/N
Beregnet i fht.	Oprindelig nudrift

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugsloven

Husdyrbrugsloven⁸ og bekendtgørelsen⁹ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

⁸ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 med efterfølgende ændringer

⁹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013

Tabel 1: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>					
Strandeng nord for Halk Nor	1400 m SSØ	0,0	0,1	14,9	30-40
Grågrøn klit	1850 m SSØ	-	-	14,9	10-25
Elle- og askeskov	2600 m ØNØ	-	-	14,9	10-20
Bøg på muld	2750 m ØNØ	-	-	14,9	10-20
<i>Kategori 2</i>					
Ingen indenfor 3000 m					
<i>Kategori 3</i>					
Mose	640 m S	0,0	0,5	14,9	5-25

Ejendommens beliggenhed i forhold til kategoriseret natur kan ses i bilag 7.

Kategori 1 natur

Hejsager Strandvej ligger i nærheden af Natura 2000 området Lillebælt som indeholder flere habitatområder, som er kategori 1 natur. Heraf ligger et par stykker indenfor 3000 m fra ejendommen.

Det nærmeste er en strandeng nord for Halk Nor, som ligger ca. 1400 m SSØ for ejendommen. Der er beregnet ammoniakdeposition fra Hejsager Strandvej 71 til naturområdet, som viser at totaldepositionen vil være 0,1 kg N/ha/år og ingen merdeposition.

Det fastsatte beskyttelsesniveau i husdyrbrugsbekendtgørelsen til kategori 1 natur er inddelt i tre niveauer for total deposition af ammoniak (0,2- 0,7 kg N/ha/år) ud fra antallet og størrelsen af husdyrbrug ud over det ansøgte, som findes i nærheden indenfor fastsatte afstande. Ved > 1 husdyrbrug i nærheden er beskyttelsesniveauet maksimalt 0,2 kg N/ha/år i totaldeposition. Dermed er beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition til kategori 1 natur overholdt i den ansøgte produktion.

Kategori 2 natur

Der findes ingen kategori 2 natur indenfor 3000 m fra Hejsager Strandvej 71.

Kategori 3 natur

Indenfor 1000 m fra ejendommen findes der tre kategori 3 moser. Der er beregnet ammoniakdeposition til den nærmeste, som ligger ca. 640 m syd for Hejsager Strandvej 71.

Beregningen viser at der ikke sker nogen merdeposition og at totaldepositionen til moser er 0,5 kg N/ha/år.

Det fastlagte beskyttelsesniveau for kategori 3 natur er 1 kg N/ha/år og kravet er dermed overholdt.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens¹⁰ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrgodkendelseslovens § 23 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Her er kun de naturtyper, som ikke også indgår i kategorinaturtyperne gennemgået. Fordi de i så fald allerede er vurderet under kategorinatur.

Tabel 2: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
Vandhuller 11 stk. indenfor 1000 m	140 m – 1000 m	0	-	14.9	-

Ejendommens beliggenhed i forhold til § 3 natur kan ses i bilag 8.

Indenfor 1000 m fra ejendommen findes der 11 vandhuller beliggende på landbrugsjorde omkring ejendommen.

Der er ingen merdeposition som følge af det ansøgte og vandhullernes naturtilstand vurderes ikke at ændre tilstand som følge af det ansøgte.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen¹¹ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrloven:

§ 7, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

¹⁰ Lov om naturbeskyttelse nr. 951 af 3. juni 2013 med efterfølgende ændringer

¹¹ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007

§ 11, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelses-område for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier

Tabel 3: Ammoniakdeposition til Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
Lillebælt (N 112)	850 m S	0	0,1	-	-

Natura 2000

Beliggenheden af Hejsager Strandvej 71 i forhold til Natura 2000 er vist i bilag 9.

Natura 2000 området Lillebælt (N 112), som både er udpeget som habitatområde H96, fuglebeskyttelsesområde F47 og Ramsarområde R15 er beliggende både syd og øst for ejendommen med mindste afstand på ca. 850 m, som er området mod syd ved Halk Nor. Udpegningen omfatter bl.a. Halk Nor og Bankel Nor, samt naturtyper som strandengsområder, klit, strand, kystlaguner samt marine havområder og skovnaturtyper. Natura 2000 området er nærmere beskrevet i bilag 10.

Da der ikke sker nogen meremission i forbindelse med udvidelsen og totaldepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år i det nærmeste punkt vurderes Natura 2000 området ikke at blive påvirket af ammoniak fra projektet.

Bilag IV

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde indenfor eller i nærheden af projektområdet. Der er søgt efter registreringer i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007, og indenfor de seneste 10 år i naturdatabaser.

I bilag 11 er de bilag IV arter som findes i Haderslev Kommune beskrevet og i bilag 9 er registrerede bilag IV arter omkring ejendommen vist.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

I området omkring Hejsager Strandvej 71 findes der mange naturlige mindre vandhuller og der er registreret løvfrøer flere steder, særligt i vandhuller nær Hejsager Bæk ca. 2 km vest for ejendommen og i nærheden af møllebæk ved Sode Skov ca. 1,5 km nordøst for ejendommen.

Her og øst for Bankel Nor er der også registreret stor vandsalamander og spidssnudet frø. Strandtudslen findes i småsøerne på strandengene vest for Halk Nor og øst for Bankel Nor.

Da der ikke sker nogen merdeposition fra anlægget i forbindelse med projektet og totaldepositionen er relativ lav til naturområder, som vurderes som væsentlige raste- eller yngleområder for potentielle bilag IV paddearter vurderes det, at bilag IV padder omkring Hejsager Strandvej 71 ikke vil påvirkes væsentligt som følge af udvidelsen.

Andre bilag IV-arter

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæbelens eller marsvinets udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde ligger ca. 20 km fra Hejsagervej 71, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer og marsvin findes i Lillebælt, der ligger relativt tæt på ejendommen.

Påvirkning af flagermus og markfirbens yngle-og rasteområder

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Da projektet ikke indebærer ændring på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben, vurderes projektet på Hejsager Strandvej 71 ikke at medføre en negativ påvirkning af bilag IV-arter.

Haderslev Kommune ligger ikke inde med informationer om andre fundne bilag IV arter omkring ejendommen. Det vurderes dog, at en evt. forekomst omkring ejendommen af andre arter ikke vil blive påvirket væsentligt af den ansøgte ændring på ejendommen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **5,10 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
01-0	3,29	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	3,29	0,00	0,00	3,05	0,00	0,00
01-1	1,64	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	1,64	0,00	2,14	0,00	0,00	0,00
02-0	18,31	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	18,31	0,00	18,31	0,00	0,00	0,00
03-0	4,74	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	4,74	0,00	0,00	4,59	0,00	0,00
05-0	7,04	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	7,04	0,00	6,31	0,00	0,00	0,00
06-0	7,24	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	7,24	0,00	7,24	0,00	0,00	0,00
07-0	19,85	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	19,85	0,00	0,00	19,85	0,00	0,00
08-0	16,33	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	16,33	0,00	0,00	16,33	0,00	0,00
10-0	23,58	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	23,58	0,00	22,37	0,00	0,00	0,00
11-0	3,18	Ja	J87	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	3,18	0,00	2,89	0,00	0,00	0,00
19-0	1,25	Ja	J85	Nej	S2	S2	1,25	0,00	0,00	0,00	0,00	1,25	0,00	0,00	0,00
23-0	14,91	Ja	J87	Nej	S2	S2	5,25	0,00	0,00	9,66	0,00	0,00	14,84	0,06	0,01
30-0	3,36	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	3,36	0,00	0,00	0,00	3,36	0,00	0,00	0,00
31-0	23,98	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	23,98	0,00	0,00	0,00	23,98	0,00	0,00	0,00
32-0	17,24	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	17,24	0,00	0,00	0,00	17,24	0,00	0,00	0,00
33-0	2,72	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	2,72	0,00	0,00	0,00	2,72	0,00	0,00	0,00
33-1	2,61	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	2,61	0,00	0,00	0,00	2,61	0,00	0,00	0,00
34-0	2,56	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	2,56	0,00	0,00	0,00	2,56	0,00	0,00	0,00
35-0	6,97	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	6,97	0,00	0,00	0,00	6,97	0,00	0,00	0,00
35-1	6,46	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	6,46	0,00	0,00	0,00	6,46	0,00	0,00	0,00
20-0	8,24	Ja	J85	Nej	S2	S2	8,17	0,06	0,00	0,00	2,21	8,24	0,00	0,00	0,00
36-0	9,22	Ja	J86	Nej	S2	S2	3,04	0,00	0,00	6,18	0,00	9,22	0,00	0,00	0,00
Total	204,71						17,71	65,96	0,00	121,04	2,21	143,86	58,66	0,06	0,03

Aftalearealer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
AFC 01-0	20,43	Ja	Nej
AFC 07-0	32,88	Ja	Nej
AFC 08-0	20,10	Ja	Nej
AFC 09-0	12,53	Ja	Nej
AFC 10-0	29,52	Ja	Nej
AFC 27-0	3,88	Ja	Nej
AFC 16-0	2,73	Ja	Nej
AFC 15-0	1,48	Ja	Nej
AFC 32-0	6,75	Ja	Nej
AFC 31-0	3,06	Ja	Nej
AFC 23-0	9,80	Ja	Nej
AFC 17-1	1,17	Ja	Nej
AFC 33-0	7,26	Ja	Nej
AFC 33-2	1,35	Ja	Nej
AFC 33-1	0,66	Ja	Nej
AFC 19-0	7,07	Ja	Nej
AFC 20-0	4,36	Ja	Nej
AFC 17-0	2,20	Ja	Nej
AFC 28-1	3,13	Ja	Nej
AFC 40-0	3,49	Ja	Nej
AFC 33-3	0,54	Ja	Nej
AFC 36-0	0,34	Ja	Nej
AFC 12-0	11,19	Ja	Nej
AFC 5-0	9,89	Ja	Nej
AFC 18-0	7,12	Ja	Nej
AFC 18-2	3,34	Ja	Nej
AFC 06-1	1,72	Ja	Nej
AFC 06-0	24,19	Ja	Nej
AFC 03-0	4,96	Ja	Nej
AFC 30-0	10,86	Ja	Nej
AFC 38-0	3,42	Ja	Nej
AFC 28-0	3,32	Ja	Nej
AFC 04-0	7,67	Ja	Nej
AFC 13-0	16,56	Ja	Nej
AFC 21-0	3,90	Nej	Nej
Total	282,84		

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes at de 204,71 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer og 282,84 ha aftalearealer, som vist på Bilag 6 – Udbringningsarealer, udgør et tilstrækkeligt harmoniareal.

I forhold til de miljøgodkendte arealer i miljøgodkendelsen fra 6. januar 2011, så er der den 18. december 2014 anmeldt en ændring, hvor 0,3 ha tages ud af Mark 1-1 og Mark 36-0 på 9,22 ha tilføjes til husdyrbrugets samlede udbringningsareal. Ændringen blev den 12. januar 2015 vurderet som værende en ikke-godkendelsespligtig ændring.

Det vurderes på denne baggrund, at der ikke er behov for en vurdering af husdyrbrugets arealer i forbindelse med denne ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse. Der henvises i stedet til vilkår stillet i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at en ændring af arealer fortsat skal anmeldes som det beskrives i afsnit 1. Generelle forhold.

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers tekst

Gødningsaftaler og beregning af afsat gødningsmængde

Al gødning fra den ansøgte produktion af hønniker, svarende til 66,7 DE, afsættes til nuværende gødningsaftale Ultangvej 26, Haderslev. Gødningsaftalen omfatter arealer som allerede er arealgodkendt efter § 16 og godkendelse har en størrelse som kan omfatte den yderligere mængde hønsegødning.

Det digitale ansøgnings-skema genberegner og opdaterer DE og N og P indhold for alle nuværende stalde og produktioner til nyeste normer. For at fastholde uændret gødningsanvendelse på de ejede og forpagtede arealer og for at kunne beregne den nødvendige gødningsafsætning, er der oprettet et fiktivt ansøgnings-skema 72.394. Skemaet viser hvordan de 66,7 DE gødning fordeler sig, som skal afsættes ekstra til aftalearealet:

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr	
Afsætning nuv. produktion jf. nuv. godkendelse Ultangvej 26 6100 Haderslev CVR:	Fast gødning	25545,70	6678,70	0,65	0,00	225,00	
Afsat mgd gødning svarende til udvidelsen Ultangvej 26 6100 Haderslev CVR:	Dybstrøelse	1133,00	375,00	45,00	0,00	10,00	
Afsat mgd gødning svarende til udvidelsen Ultangvej 26 6100 Haderslev CVR:	Fast gødning	5573,00	2113,00	65,00	0,00	56,70	

Arealer og gødningsanvendelse

Al gødningsproduktion fra den ansøgte produktion afsættes således til aftaleareal og berører ikke de nuværende ejede og forpagtede arealer. Gødningsanvendelsen på disse er uændret i fht. det nuværende godkendte niveau. Det ansøgte ændrer ikke på nuværende praksis og godkendelse mht. udbringningsteknik

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune stiller vilkår til mængden af husdyrgødning, angivet som antal DE pr i forhold til gældende dyretype, på baggrund af det ansøgte. Vilkåret stilles for at sikre, at mængden af husdyrgødning som udbringes på bedriftens arealer ikke overstiger de mængder, der ligger til grund for vurderingen bag denne miljøgodkendelse.

Vi gør opmærksom på, at antal DE er opgivet ud fra gældende omregningsfaktor¹² på godkendelsestidspunktet. På tilsynsmyndighedens forlangende skal der foreligge dokumentation for at vilkår er overholdt. Denne dokumentation kan være i form af gødningsregnskaber, som skal kunne fremvises for de seneste fem år.

Arealgodkendelse

Som det beskrives i ansøgers tekst, så afsættes der med dette tillæg yderligere 67,7 DE husdyrgødning til det § 16 godkendte husdyrbrug Ultangvej 26, 6100 Haderslev. Dette fastholdes igennem vilkår.

Herudover fortsætter afsætning af 225 DE husdyrgødning til ejede/forpagtede arealer, samt afsætning til aftalearealer, som beskrevet i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011.

Der er i arealgodkendelsen af Ultangvej 26 fra 9. februar 2011 taget udgangspunkt i, at der modtages 225 DE husdyrgødning fra fjerkræ og herudover 160 DE fiktiv husdyrgødning fra svin, svarende til 16.000 kg N og 3.040 kg P.

Det er ikke fastholdt i arealgodkendelsen, at husdyrgødning skal komme fra svin, kun at der kan modtages op til 160 yderligere DE. De 66,7 DE husdyrgødning som afsættes fra Hejsager Strandvej 71 til aftalearealerne knyttet til Ultangvej 26 svarer til 6.706 kg N og 2.488 kg P. Dette er både i DE og i mængden af nitrat og fosfor lavere mængder end aftalearealerne er godkendt til.

Det vurderes ikke på denne baggrund, at tilføjelsen af husdyrgødning fra hønnikeproduktionen udløser krav om ny § 16 tilladelse.

Af de indsendte arealer fremgår det dog, at der er sket arealmæssige ændringer siden der er givet en § 16 tilladelse. Disse ændringer skal anmeldes ved Haderslev Kommune, hvilket vil blive håndhævet overfor ejer. Haderslev Kommune gør opmærksom på, at husdyrgødning skal afsættes til en godkendt modtager.

Vilkår

- 26) Der må afsættes husdyrgødning til bedriften Ultangvej 26, 6100 Haderslev, som må modtage husdyrgødning svarende til 67,7 DE fra hønnikeproduktionen. Husdyrgødningen må udbringes på arealerne vist i bilag 6. Gyldig kontrakt inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

¹² Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. – [BEK nr 853 af 30/06/2014](#)

Haderslev Kommunes vurdering

Der sker ikke godkendelsespligtige ændringer i udbringningsarealet, jf. afgørelse af 12. januar 2015 og husdyrgødning fra den nye hønnikeproduktion, som dette tillæg vedrører, afsættes til aftalearealer.

Af denne årsag vurderes der ikke på beskyttelsesniveau for nitrat, udvaskning af nitrat til Natura 2000 opland og risiko for afstrømning til overfladevand i forbindelse med dette tillæg.

Der henvises til vilkår stillet i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011 og i arealgodkendelsen for Ultangvej 26, 6100 Haderslev af 9. februar 2011.

3.4 Nitrat (grundvand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til grundvand.

Haderslev Kommunes vurdering

Der sker ikke godkendelsespligtige ændringer i udbringningsarealet, jf. afgørelse af 12. januar 2015 og husdyrgødning fra den nye hønnikeproduktion, som dette tillæg vedrører, afsættes til aftalearealer.

Af denne årsag vurderes der ikke på nitratfølsomhed i indvindingsoplande i forbindelse med dette tillæg.

Der henvises til vilkår stillet i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011 og i arealgodkendelsen for Ultangvej 26, 6100 Haderslev af 9. februar 2011.

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningsystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Haderslev Kommunes vurdering

Der sker ikke godkendelsespligtige ændringer i udbringningsarealet, jf. afgørelse af 12. januar 2015 og husdyrgødning fra den nye hønnikeproduktion, som dette tillæg vedrører, afsættes til aftalearealer.

Af denne årsag vurderes der ikke på beskyttelsesniveau for fosfor eller udvaskning af fosfor til Natura 2000 opland og eventuelle fosforfølsomme beskyttede søer i forbindelse med dette tillæg.

Der henvises til vilkår stillet i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011 og i arealgodkendelsen for Ultangvej 26, 6100 Haderslev af 9. februar 2011.

3.6 Ammoniak fra udbringning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

Haderslev Kommunes vurdering

Der sker ikke godkendelsespligtige ændringer i udbringningsarealet, jf. afgørelse af 12. januar 2015 og husdyrgødning fra den nye hønnikeproduktion, som dette tillæg vedrører, afsættes til aftalearealer.

Af denne årsag vurderes der ikke på eventuel påvirkning af ammoniak fra udbringning eller på anvendelsen af bedste anvendelige udbringningsteknologi i forbindelse med dette tillæg.

Der henvises til vilkår stillet i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011 og i arealgodkendelsen for Ultangvej 26, 6100 Haderslev af 9. februar 2011.

3.7 Gener fra udbringning

I dette afsnit beskrives de gener der kan være forbundet med udbringning af husdyrgødning og det vurderes hvorledes disse kan minimeres.

Haderslev Kommunes vurdering

Der sker ikke godkendelsespligtige ændringer i udbringningsarealet, jf. afgørelse af 12. januar 2015 og husdyrgødning fra den nye hønnikeproduktion, som dette tillæg vedrører, afsættes til aftalearealer.

Af denne årsag vurderes der ikke på eventuelle gener fra udbringning i forbindelse med dette tillæg.

Der henvises til vilkår stillet i miljøgodkendelsen af 6. januar 2011 og i arealgodkendelsen for Ultangvej 26, 6100 Haderslev af 9. februar 2011.

4 Bilag

Bilag 1 – Grundlag for vilkår og lovgivning.....	44
Bilag 2 – Oversigt over vilkår	46
Bilag 3 – Oversigtskort over lugtgeneafstand	49
Bilag 4 – Oversigtskort over anlæg	50
Bilag 5 – Transportveje	51
Bilag 6 – Udbringningsarealer (ejede og forpagtede).....	52
Bilag 7 – Kort over kategoriseret natur ved anlæg	53
Bilag 8 – Kort over § 3 natur ved anlæg	54
Bilag 9 - Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved anlæg	55
Bilag 10 – Natura 2000 område Lillebælt (N112)	56
Bilag 11 – Potentielle bilag IV arter.....	64
Bilag 12 - Ansøgningen	68

Bilag 1 - Grundlag for vilkår og lovgivning

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og følgende af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 1486 af 04/12/2009](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Vejledning 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug
- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere
- Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning
- Vejledning nr. 7/1993 om Erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.m.
- Vejledning nr. 3/1994 om tilsyn med landbrug
- Vejledning nr. 12/1992 Om håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven
- "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK

Lovgivning

Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler som anvendes i miljøgodkendelsen er angivet i parentes.

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 1486 af 04/12/2009](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse – [BEK nr. 879 af 26/06/2010](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr. 951 af 03/07/2013](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb – [LBK nr. 1208 af 30/09/2013](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 1283 af 08/12/2014](#)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 853 af 30/06/2014](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald – [BEK nr 1309 af 18/12/2012](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand – [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines – [BEK nr. 1321 af 21/12/2011](#) (Olietanksbekendtgørelsen)

- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr. 408 af 01/05/2007](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven – [LBK nr 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Bekendtgørelse af lov om randzoner – [LBK nr 894 af 15/07/2014](#) (Randzonenloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 14/06/2012. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2013, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan finde på kommuneplan2013.haderslev.dk
- Regionplan 2005-2016, Sønderjyllands Amt. Regionplanen der i dag er ophævet til landsplandirektiv kan findes på [naturstyrelsens hjemmeside](#).

Bilag 2 – Oversigt over vilkår

- 1) Tillæg til miljøgodkendelse gives på vilkår af, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- 2) Husdyrbruget godkendes til en blandet fjerkræproduktion med et maksimalt dyrehold, som det fremgår af vilkår 5.
- 3) Tillægget bortfalder, hvis byggeri/anlægsarbejder ikke er sat i gang inden to år fra denne afgørelses meddelelse. Det anses for tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil tillægget til godkendelsen bortfalde.
- 4) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 5) Den årlige produktion på husdyrbruget må ikke overstige 82.050 årshøner (90.000 stipladser), 13 heste og 96.000 årshønniker (32.000 stipladser), svarende til 553,8 DE.
- 6) Der skal føres egenkontrol for rengøring af stalden med hønniker, forrum og udendørs platforme. Egenkontrollen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Egenkontrollen skal indeholde datoer for rengøring og desinfektion af stald, datoer for rengøring og desinfektion af forrum og udendørs platforme, samt datoer for indsættelse og antal dage i tomgangsperiode og datoer for rengøring af ventilation.
- 7) Staldafsnit for hønniker skal indrettes med etagesystem og gødningsbånd.
- 8) Gødningsbånd skal tømmes mindst tre gange ugentligt med et interval på maksimalt 3 dage.
- 9) Etagesystem, gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 10) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:
 - a. Tidspunkt for tømning af gødningsbånd (dato, start- og sluttidspunkt)
 - b. Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
- 11) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end tre dage.
- 12) Logbogen skal opbevares i mindst fem år på husdyrbruget og skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 13) Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el og halm.
- 14) Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

- 15) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.
- 16) Der skal foretages en årlig opgørelse af det vandforbrug, der medgår direkte til husdyrproduktionen såsom dyrenes drikkevand og vask af stald.
- 17) Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 18) Stiger husdyrbrugets vandforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.
- 19) Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Mandag-Fredag	kl. 07-18	8 timer (reference)	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07-14	8 timer (reference)	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14-18	8 timer (reference)	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07-18	8 timer (reference)	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18-22	1 timer (reference)	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22-07	0,5 timer (reference)	40 dB(A)
Spidsværldi	kl. 22-07	-	55 dB(A)

- 20) Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 19) er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.
- 21) Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.
- 22) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet; <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>.

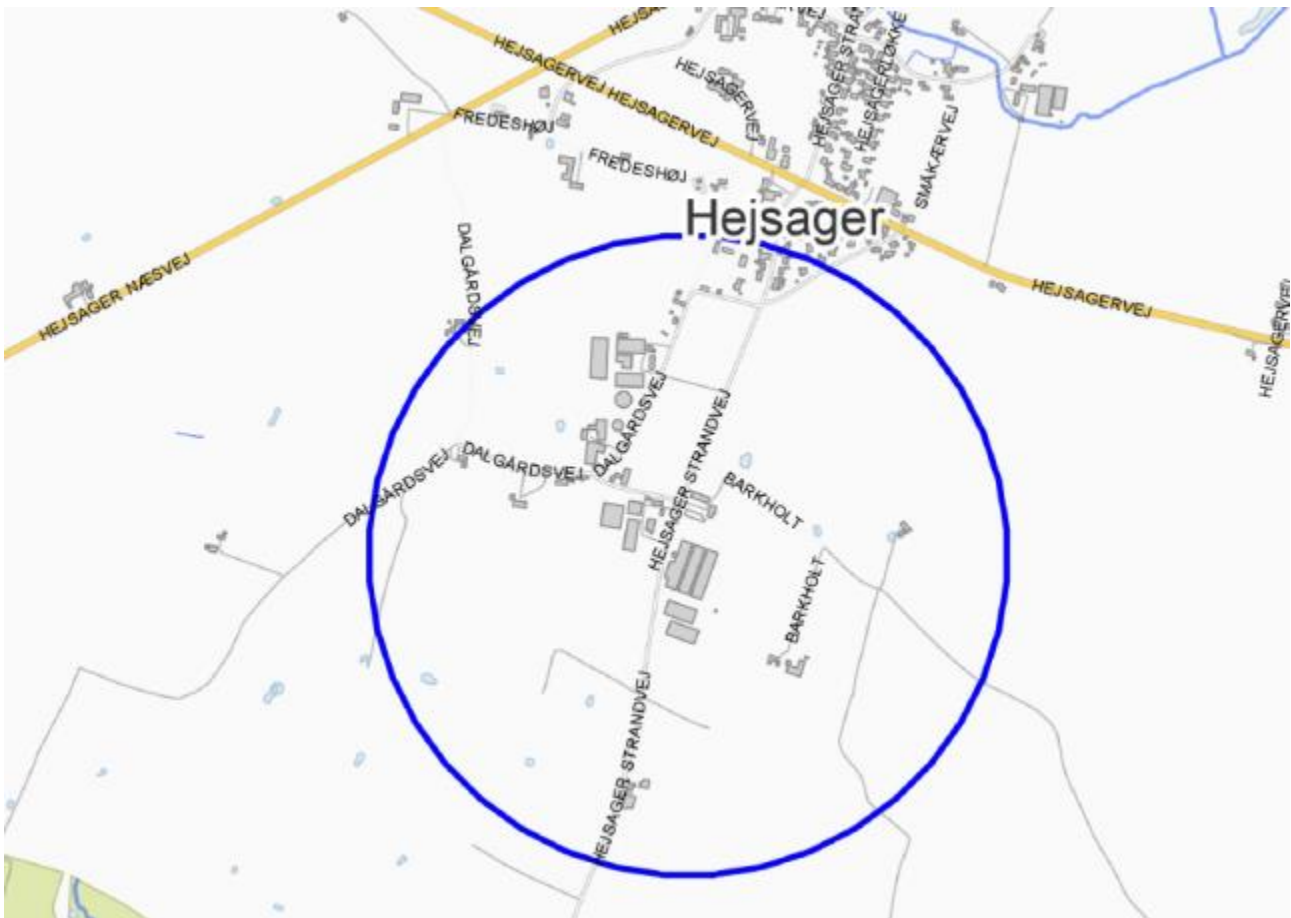

- 23) Forekomst af rotter skal forebygges ved at renholde husdyrbrugets udearealer for foder- og gødningsspild. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, for eksempel via den kommunale ordning.
- 24) Der skal være opbevaringskapacitet til minimum fire måneders produceret vaske- og procesvand fra hønnikestalden, svarende til 10 m³.
- 25) En beredskabsplan for det samlede husdyrbrug skal indsendes senest to år efter afgørelsen for dette tillæg eller senest ved færdigmelding af staldbyggeriet, hvis dette er inden for to år.
- 26) Der må afsættes husdyrgødning til bedriften Ultangvej 26, 6100 Haderslev, som må modtage husdyrgødning svarende til 67,7 DE fra hønnikeproduktionen. Husdyrgødningen må udbringes på arealerne vist i bilag 6. Gyldig kontrakt inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Bilag 3 - Oversigtskort over lugtgeneafstand

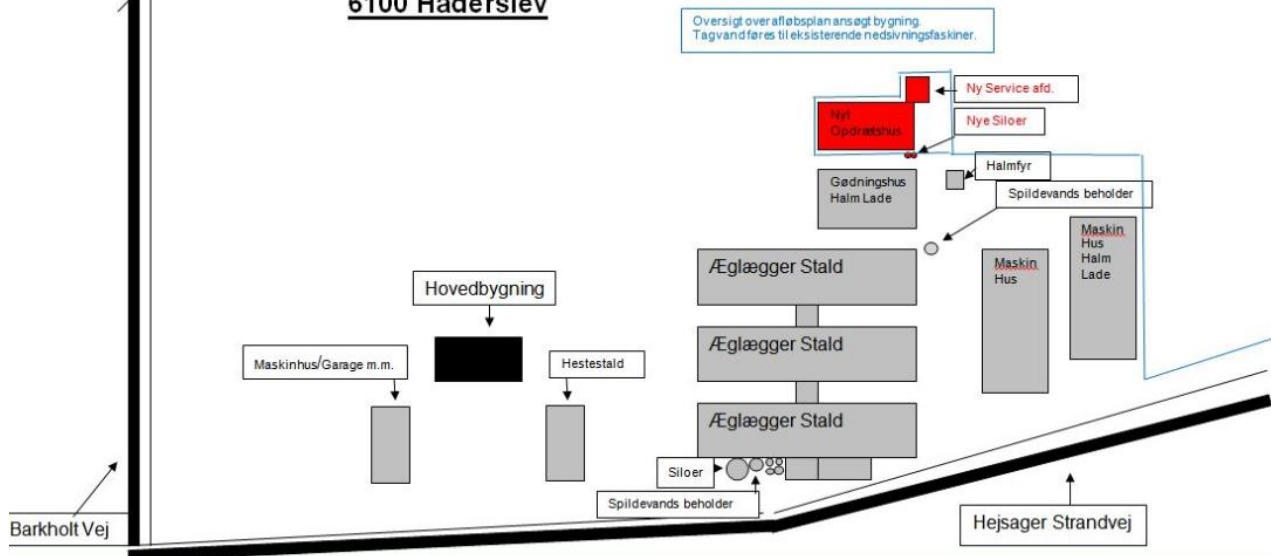
Vejledende lugtkonsekvenszone er i ansøgningssystemet beregnet til 622,38 meter.

Bilag 4 - Oversigtskort over anlæg

Plan over bygninger 27.11.2014, **Planlagte Bygninger Markeret med Rød**
N-J Diederichsen
Hejsager Strandvej 71
"BARKHOLT"
6100 Haderslev

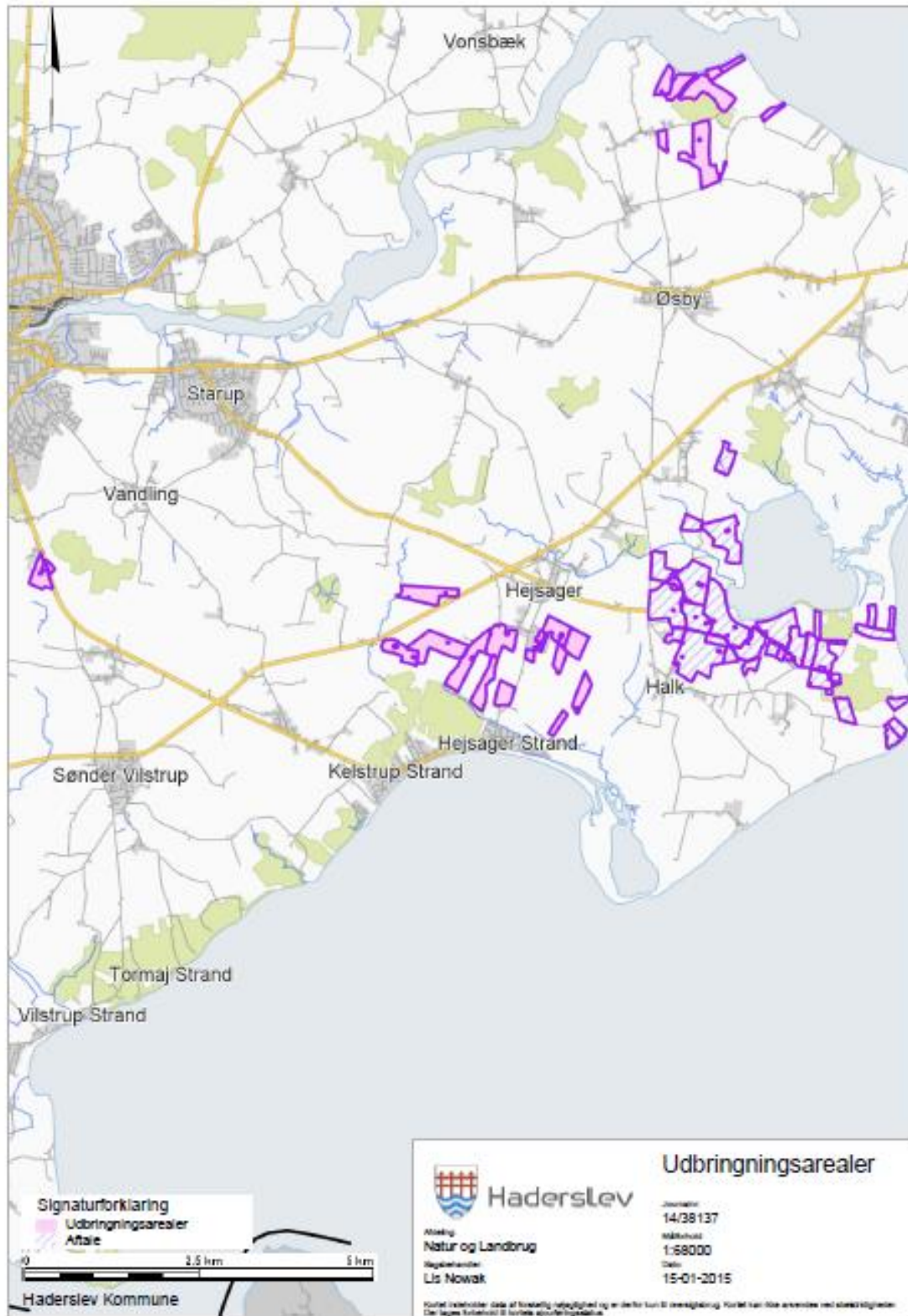

Bilag 5 - Transportveje

Bilag 6 - Udbringningsarealer (ejede og forpagtede)

Bilag 7 - Kort over kategoriseret natur ved anlæg

Erhvervs- og Borger service - Teknik og Miljø
 Sagsbehandler: bimby
 Journalnummer: 14/38137
 Udskrivet den: 19. januar 2015
 1.50.078

Hejsager Strandvej 71_Beligheden i forhold til Kategoriseret natur
 Der ligger kategori 1 natur indenfor 3000 m og kategori 3 natur indenfor 1000 m fra ejendommen

Kortet nedover side af forsættelig hejsager og er derfor kun til orientering.
 Kortet kan ikke anvendes ved retssag. Der tages forbehold for kortets fejlsituationer.

Bilag 8 - Kort over § 3 natur ved anlæg

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø

Sagsbehandler: bimy
 Journalnummer: 14/28137
 Udskrevet den: 19. januar 2015

1:16.142

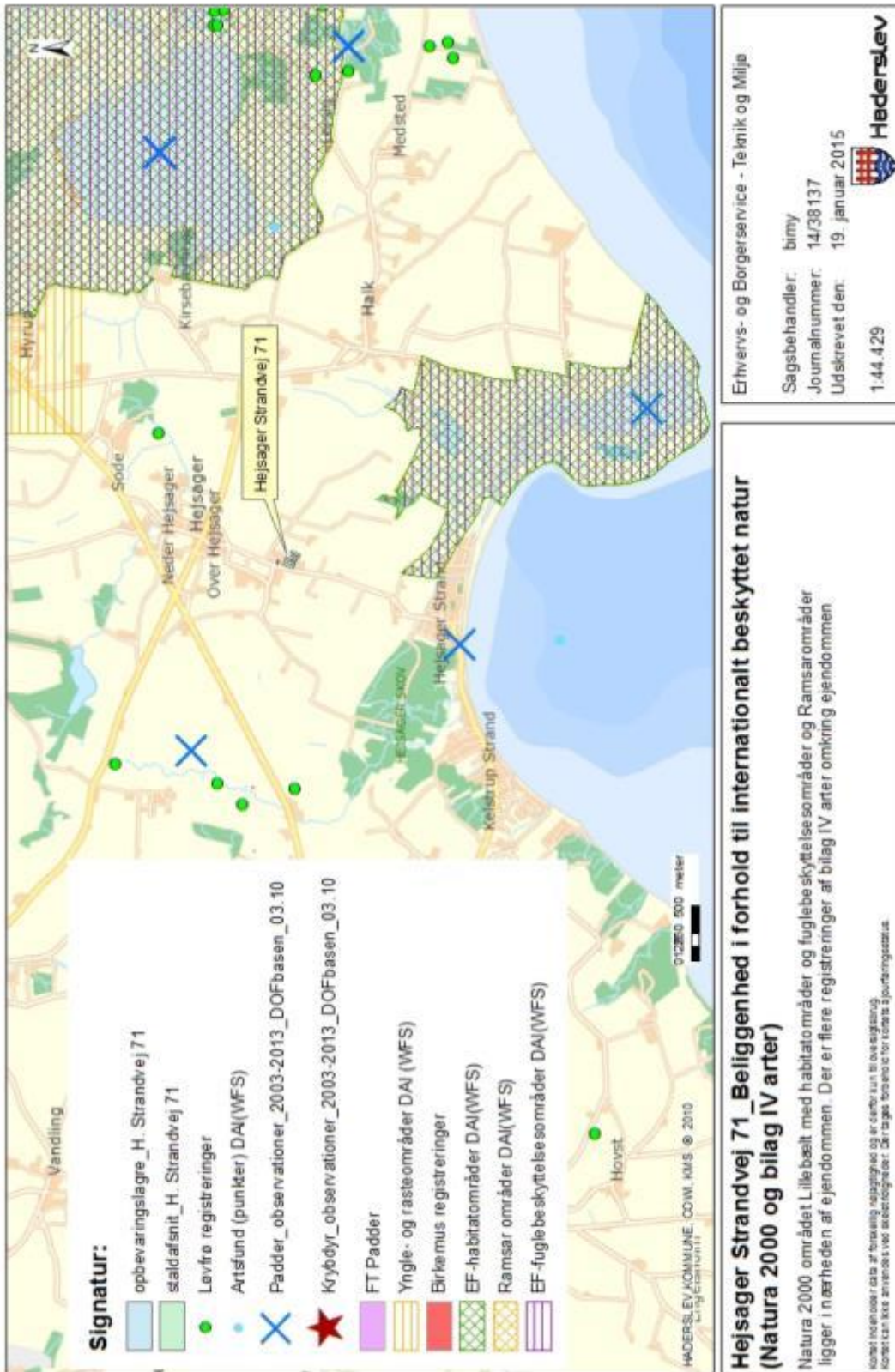
**Hejsager Strandvej 71_Beligheden i forhold til beskyttet natur
 if naturbeskyttelsesloven**

Der ligger beskyttede vandhuller og et vandløb, samt moser, der også er kategori natur indenfor 1000 m fra ejendommen

Kortet indeholder data af teknisk naturgenkendelse og er derfor kun til orientering. Kortet kan ikke anvendes ved retssagssager. Der tages forbehold for kortets fejlmæssigheder.

Bilag 9 - Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved anlæg

Bilag 10 – Natura 2000 område Lillebælt (N112)

Natura 2000 området "Lillebælt" består af habitatområde "Lillebælt" (H96), fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47) og Ramsarområde "Lillebælt" (R15). Habitat- og fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for at beskytte en række naturtyper og arter, som udgør områdernes udpegningsgrundlag. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. De er derfor udpeget som Ramsarområder af det enkelte land.

Områdebeskrivelse

Natura 2000 området omfatter Lillebælt fra Jylland til Fyn og fra Gamborg Fjord i nord til Halk Nor i syd. Ca. 280 km² består af hav og 70 km² er land. Havområdets jyske opland udgør ca. 46.000 ha. Lillebælt er et særpræget havområde med lave og dybe områder, som mod nord indsnævres til en flodlignende rende med op til 80 meters dybde. Stærk strøm udsætter kysterne for erosion og materialet aflejres andre steder som krumodder og strandvolde.

Der er 3 større beboede øer og 7 holme. Karakteristisk for området er de mange store og små kystlaguner, der er værdifulde levesteder for bundfauna- og flora, samt betydningsfulde overvintrings- og yngleområder for fugle.

Langs kysten og på øerne er der værdifulde strandenge og overdrev, der er levesteder for sjældne fugle- og plantearter.

Vigtigste naturværdier

Hele havområdet udgøres af habitattyperne lavvandede bugter, sandbanker, rev, kystlaguner og mudder- og sandflader. Der er flere større krumoddekomplekser, der nu er sammenvoksede og dækkede af strandeng med naturlige tidevandsrender og ofte med kystlaguner bagved. De vigtigste er Halk Nor, Bankel Sø, Hejlsminde Nor, på Årø, på Bågø, Flægen og Emtekær Nor, der er væsentlige levesteder for flere sjældne fugle- og plantearter. I kystområderne er der også mange vigtige forekomster af kalkoverdrev, sure overdrev og rigkær.

Lillebælt er udpeget som levested for 10 arter af ynglefugle. Området er især vigtigt for arterne havørn, rørhøg, fjordterne, havterne og dværgterne. Fem arter af trækkende vandfugle er udpegningsgrundlag. Vigtigst er dykænderne ederfugl, bjergand, hvinand og toppet skallesluger, som dog alle er gået tilbage de senere år.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning: I "Udkast til vandplan, Lillebælt" er den samlede tilførsel af kvælstof til hele Lillebælt inkl. den del, der ligger udenfor Natura 2000-området angivet til 5436 ton N i perioden 2001-2005. Heraf udgjorde landbrugets belastning ca. 2947 ton N.

Den generelle eutrofiering med luftbårne kvælstofforbindelser påvirker i nogen grad strandengene. Større effekt har eutrofieringen på overdrevene og rigkærene, hvor tålegrænsen er overskredet. For rigkærene vurderes tilledning af drænvand fra de intensivt dyrkede arealer også at være en trussel. Kystlagunerne vurderes alle at være påvirkede af næringsalte med kraftig algevækst til følge. I modsætning til de nordlige og sydlige dele af Lillebælt rammes Natura 2000 området kun i mindre omfang af iltsvind på grund af mere effektiv opblanding af vandsøjlen.

Tilgroning: Mange steder opgives afgræsning af strandenge og overdrev med tilgroning til følge. Både langs den jyske og den fynske kyst er der massive tilgroningsproblemer i

hovedparten af området strandene og rigkær med en vegetation, der i større arealer er højere end 50 cm.

Unaturlige vandstandsforhold: Hydrologien i dele af habitat-områdets landområder er relativt upåvirket mens andre er stærkt påvirket. Mange af strandene og rigkærene samt den nedbrudte højmosé på Brandsø er præget af grøftning eller udpumpning af vand i en sådan grad at der opstår sommerudtørring eller større skader.

Andre trusler: Strandene invaderes generelt af Rynket Rose, der breder sig langs strandene og på strandene. Løse hunde er et alvorligt problem flere steder, da fuglene forstyrres meget - især i yngletiden. På Årø Kalv og på småøerne, Linderum m.fl. går småbådsejlere i land i yngletiden på trods af adgangsforbud. Småbåde og surfere sejler på vandfladen ved Årø Kalv også i yngletiden. De alsidige aktiviteter på skydeterrænet ved Halk Nor medfører forstyrrelser, som må antages at påvirke ynglefuglene. Ræv ankom til Årø under isvinteren 1994/95, og forhindrer nu især Ederfugl i at yngle. På Bågå og ved Emtekær Nor er der registreret forstyrrelser af ynglefugle, som bl.a. søges løst gennem henstillingskiltning.

Igangværende pleje og genopretning

Området er omfattet af EU-LIFE projekt vedr. kystlaguner "Rehabilitation of the Baltic Coastal Lagoon Habitat Complex 2005". I det sønderjyske lillebæltsområde dækker projektet kystlaguner i Fuglsøområdet ved Hejsager. Området grænser op til Halk Nor. Projektet skal forbedre kystlagunekomplekserne, herunder forholdene for vadefugle og padder. Omkring Hejsager Strand er sommerhusejere på eget initiativ begyndt at bekæmpe Rynket Rose. I Føns Vang og ved Wedellsborg Hoved er der foretaget naturgenopretning efter vandmiljøplan II, som har betydet stor fremgang for ynglende og rastende vandfugle.

Udpegningsgrundlag for områderne

Habitatområde "Lillebælt" (H96):

Nr.	Art/Naturtype
1014	Skæv vindelsnegl (<i>Vertigo angustior</i>)
1016	Sump vindelsnegl (<i>Vertigo moulinsiana</i>)
1351	Marsvin (<i>Phocoena phocoena</i>)
1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	* Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1230	Klinter eller klipper ved kysten
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandene
2110	Forstrand og begyndende klitdannelser
2120	Hvide klitter og vandremiler
2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
- 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
- 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Riggær
- 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130 Bøgeskove på muldbund
- 9160 Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld
- *prioriteret naturtype

Fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47)

Arter på bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1	Arter, jf. artikel 4, stk. 2	Ynglende	Trækkende	Kriterier
		i.h.t. DMU's database	i.h.t. DMU's database	
Sangsvane			T	F2, F4
Havørn		Y		F1
Rørhøg		Y		F1
Plettet rørvagtel		Y		F1
Engsnarre		Y		F1
Klyde		Y		F1
Brushane		Y		F3
Mosehornugle		Y		F3
Fjordterne		Y		F3
Havterne		Y		F1
Dværgterne		Y		F3
	Bjergand		T	F4
	Ederfugl		T	F4
	Hvinand		T	F4,F7
	Toppet skallesluger		T	F4

Y: Ynglende art.
 T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.
 Tn: Trækfugle, der opholder sig i området i nationalt betydende antal.

F1: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og yngler regelmæssigt i området i væsentligt antal, dvs. med 1 % eller mere af den nationale bestand.

F2: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og har i en del af artens livscyklus en væsentlig forekomst i området, dvs. for talrige arter (T) skal arten være regelmæssigt tilbagevendende og forekomme i internationalt betydende antal, og for mere fåtallige arter (Tn), hvor områder i Danmark er væsentlige for at bevare arten i dens geografiske sø- og landområde, skal arten forekomme med 1 % eller mere af den nationale bestand.

F3: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til den samlede opretholdelse af bestande af spredt forekommende arter som f.eks. Natravn og Rødrygget Tornskade.

F4: arten er regelmæssigt tilbagevendende og forekommer i internationalt betydende antal, dvs. at den i området forekommer med 1 % eller mere af den samlede bestand inden for trækvejen af fuglearten.

F5: arten er regelmæssigt tilbagevendende og har en væsentlig forekomst i områder med internationalt betydende antal vandfugle, dvs. at der i området regelmæssigt forekommer mindst 20.000 vandfugle af forskellige arter, dog undtaget måger.

F6: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til at opretholde artens udbredelsesområde i Danmark.

F7: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til artens overlevelse i kritiske perioder af dens livscyklus, f.eks. i isvintre, i fældningstiden, på trækket mod ynglestederne og lignende.

Bevaringsstatus og trusselvurdering for naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene

Naturtype/art	National/lokal bevaringsstatus	trusselvurdering
1110 - Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand	Den nationale bevaringsstatus er indberettet til EU som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.
1140 - Mudder- og sandflader blottet ved ebbe	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer
1150 - *Kystlaguner og strandsøer	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.
1160 - Større lavvandede bugter og vige	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.
1170 - Rev	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Fiskeri med bundslæbende redskaber og skibsfart
1210 - Enårig vegetation på stenede strandvolde	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	Tilgroning
1220 - Flerårig vegetation på stenede strande	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	Tilgroning med invasive arter
1230 - Klinter eller klipper ved kysten	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
1310 - Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
1330 - Strandenge	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilførsel af næringsstoffer, tilgroning, u hensigtsmæssig hydrologi og invasive arter.
2110 - Forstrand og begyndende klitdannelser	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	(eutrofiering)

2120 - Hvide klitter og vandremiler	Status i Danmark er ikke vurderet. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet. Tilgroning og invasive arter.
2130 - * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet. Tilgroning og invasive arter.
3140 - Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	for højt næringsstofniveau, tilførsel af næringsstoffer fra landbrug, spredt bebyggelse og andeopdræt, samt N-deposition.
3150 - Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	for højt næringsstofniveau, tilførsel af næringsstoffer fra landbrug, spredt bebyggelse og andeopdræt, samt N-deposition.
3260 - Vandløb med vandplanter	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	grødeskæring, bundoprensning, regulering med uhensigtsmæssig hydrologi, belastning med næringsstoffer
6210 - Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (*vigtige orkidélokalteter)	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på størstedelen af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende arealer, tilgroning, invasive arter og arealreduktion
6230 - *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på størstedelen af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende arealer, tilgroning, invasive arter og arealreduktion
6410 - Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på størstedelen af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende arealer, tilgroning, invasive arter og arealreduktion
6430 - Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	Oplægning af materiale fra vandløbsvedligeholdelse, påvirkning af næringsstoffer og sprøjtemidler fra tilstødende arealer, samt uhensigtsmæssig hydrologi og stedvis store bevoksninger af invasive arter
7110 - *Aktive højmoser	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig.	Små delområder, sårbarhed overfor vandstandssænkninger og -svingninger
7120 - Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse	Den nationale bevaringsstatus er ukendt. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger højeste ende af tålegrænseintervallet.
7220 - * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste tålegrænse på hovedparten af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende landbrugsarealer, tilgroning, arealreduktion og uhensigtsmæssige vandstandsforhold.
7230 - Riggær	Den nationale bevaringsstatus er	N-depositionen overstiger laveste

	indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	tålegrænse på hovedparten af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende landbrugsarealer, tilgroning, arealreduktion og u hensigtsmæssige vandstandsforhold
9110 - Bøgeskove på morbund uden kristtorn	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
9130 - Bøgeskove på muldbund	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
9160 - Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
91D0 - *skovbevoksede tørvemoser	Bevaringsstatus i Danmark vurderes til at være ukendt (atlantiske del)/ugunstig (kontinentale del). I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
91E0 Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. Bevaringsstatus i området vurderes som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
Skæv vindelsnegl	Den nationale bevaringsstatus for skæv vindelsnegl er indberettet som ukendt. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
Sump vindelsnegl	I 2007 blev bevaringsstatus for sump vindelsnegl vurderet som gunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
Marsvin	Den nationale bevaringsstatus for marsvin er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	Markant nedgang i bestanden bl.a. som følge af forringet fødegrundlag, forstyrrelser, risiko for påvirkning med miljøfarlige stoffer, bifangster af marsvin i fiskenet
Sangsvane	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser, tilgroning af strandenge
Havørn	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	
Rørhøg	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Prognosen er gunstig eller vurderet som gunstig for Rørhøg, som vurderes at have stabile bestande i området	
Plettet rørvagtel	Den nationale bevaringsstatus er	afvanding af enge og moser,

	foreløbigt vurderet som ugunstig. I 2005 lå antallet af plettet rørvagtel under den foreslåede tærskel værdi for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	forstyrrelser samt rørhøst.
Engsnarre	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	
Klyde	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Ved NOVANA-overvågning i 2007 lå bestanden over det foreslåede faglige niveau for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilgroning af ynglesteder, forstyrrelser og prædation.
Brushane	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. Antallet af ynglepar har i 2007 ligget under det foreslåede faglige kriterium for gunstig bevaringsstatus for arten. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilgroning af ynglesteder, forstyrrelser og prædation.
Mosehornugle	Den nationale bevaringsstatus for arten som ynglefugl er i 2003 vurderet som ugunstig. I NOVANA-overvågningen 2007 blev der ikke registreret ynglende mosehornugle i Danmark. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilgroning af ynglesteder, forstyrrelser og prædation.
Fjordterne	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Ved NOVANA-overvågning i 2006 lå bestanden langt lavere end det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	forstyrrelser, prædation og reduceret fødegrundlag.
Havterne	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig idet arten vurderes stabil eller i fremgang. Ved NOVANA overvågning i 2006 lå bestanden langt lavere end det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	forstyrrelser, prædation og reduceret fødegrundlag
Dværgterne	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig idet arten samlet set er i tilbagegang. Ved overvågning i 2006 lå bestanden ganske langt under det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	forstyrrelser, prædation og reduceret fødegrundlag
Bjergand	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser

Ederfugl	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. Ved overvågning i 2006 lå bestanden langt lavere end det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret forstyrrelser	fødegrundlag,
Hvinand	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret forstyrrelser	fødegrundlag,
Toppet skallesluger	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret forstyrrelser	fødegrundlag,

KILDER

Basisanalysen for Lillebælt: Habitat- og fuglebeskyttelsesområder – Lillebælt.

Faglig rapport nr. 713. Arter 2007, NOVANA. Søgård, B. & Asferg, T. (red.). 2009. Danmarks miljøundersøgelser, Århus Universitet

Faglig rapport nr. 644. Arter 2006, NOVANA. Søgård, B., Pihl, S. og Wind, P. 2007.

Faglig rapport nr. 582. Arter 2004-2005, NOVANA. Søgård, B., Pihl, S. og Wind, P. 2007.

EIONET: <https://biodiversity.eionet.europa.eu/article17/habitatsreport>

Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. Søgård, B. m.fl., 2003, 2. udgave. Faglig rapport fra DMU nr. 457.

Naturtilstand i habitatområderne. Habitatdirektivets lysåbne naturtyper. Faglig rapport nr. 735. Fredshavn, J.R. og Ejrnæs, R., 2009. Faglig rapport fra DMU nr. 735.

www.vandognatur.dk

Basisanalyse for vanddistrikt 50, del I. Karakterisering af vandområder og opgørelse af vandpåvirkninger. Teknisk rapport Sønderjyllands Amt. 2004

Basisanalyse for vanddistrikt 50, del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand. Teknisk Rapport. Sønderjyllands Amt, 2006

Udarbejdet nov 2009 og opdateret marts 2010 i henhold til udkast til naturplaner.

Bilag 11 – Potentielle bilag IV arter

Bilag IV-arterne omfatter følgende arter: (i) pattedyr med arter af småflagermus, gnavere, rovdyr og hvaler, (ii) krybdyr med arter af skildpadder og Markfirben, (iii) padder med arter af halepadder og springpadder, (iv) fisk med arten Snæbel, (v) insekter med arter af biller, sommerfugle, og guldsmede, (vi) bløddyr med arten Tykskallet malermusling, samt (vii) planter omfattende arterne Enkelt månerude, Vandranke, Liden Najade, Fruesko, Mygblomst, Gul stenbræk og Krybende Sumpskærm.

Herunder følger en gennemgang af de Bilag IV-arter, som kan have yngle- og rasteområde i Haderslev Kommune, eller som kan påvirkes af projekter heri, samt en overordnet vurdering af hvilke projekter der påvirker disse arter.

Flagermus

Frynseflagermus (*Myotis nattereri*) er fundet i alle landsdele, men arten er ret sjælden. Den yngler i huse og hule træer og er ofte knyttet til løvtræsbevoksninger, hvor den søger føde langs hegn og skovkanter. Rasteområder er kældre, kassematter og kalkgruber.

Vandflagermus (*Myotis daubentoi*) er almindelig og udbredt i næsten hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland. Arten er hovedsageligt fundet i det nordlige og østlige Jylland, og omkring Limfjorden. Arten er dog registreret på 5 lokaliteter i Sønderjyllands Amt, og det vides ikke om den findes i området omkring ejendommen. Arten søger føde over søer og vandhuller, og hviler og overvintrer i træer med hulheder, revner eller sprækker, kalkminer og under stenbroer.

Dværgflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) er almindelig over hele landet med undtagelse af Bornholm, det vestlige Jylland og nogle mindre øer. Arten er fundet på flere lokaliteter i Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov.

Langøret flagermus (*Plecotus auritus*) er relativt almindelig over hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland, vestligste Fyn og Lolland, Langeland og nogle mindre øer. Der er dog kun få observationer i Sydjylland, men flagermusen er svær at finde, så den kan være overset. Flagermusen holder oftest til i bygninger såsom lader og på kirkeloftet, og foretrækker afvekslende kulturlandskaber med gårde, haver, parker, alléer og små løvskove.

Sydflagermus (*Eptesicus serotinus*) er almindelig med undtagelse af Nordvestjylland og Nordøstsjælland. Sydflagermus har en tæt bestand i Sønderjylland, og det er sandsynligt, at arten findes i området. Flagermusen har udelukkende kvarter i bygninger året rundt og jager langs skovbryn, åbninger mellem træer og andre steder med mange insekter.

Brun flagermus (*Nyctalus noctul*) er relativt almindelig på øerne og i det østlige Jylland. Den er kendt fra enkeltobservationer på flere lokaliteter i det sydvestlige Jylland. Det er muligt, at der findes eksemplarer i området. Arten yngler og raster kun i gamle løvtræer. Den jager over åbent agerland, søer og over skov.

Skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*) findes på spredte lokaliteter rundt om i landet, og er observeret enkelte gange omkring Haderslev. Artens yngleområde er menneskelig bebyggelse, og dens ses ofte jage i lyset af store gadelamper som tiltrækker insekter. Rasteområder er ligeledes bygninger.

Troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*) er observeret med spredte forekomster i det meste af landet, og herunder også i Haderslev Kommune. Dens yngleområder er huse og hule træer. Arten er stærkt tilknyttet ældre løvtræer, hvor den jager i de åbne rum under kronerne. Rasteområder er formentlig de samme som yngleområderne.

Pipistrelflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) findes især i løvskovsrige egne, og er derfor særlig udbredt i Østjylland og Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov. Den er registreret flere gange i udkanten af Haderslev Kommune.

Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Arten er registreret mellem Spangså og Revsø skov samt ved Hammelev og Østerskov. Birkemusens sommeropholdssteder er naturområder med et tæt urtelag og i umiddelbar tilknytning til våd natur. Vinteropholdssteder er tørre naturområder som diger, overdrevsskrænter og højtliggende hede- og plantageområder, dvs. områder som er karakteriseret ved at være relativt uforstyrrede. Birkemusen må således forventes at kunne forekomme på lokaliteter, hvor ovennævnte naturtyper grænser op til hinanden, og hvor der er rigelig føde i form af insekter.

I birkemusens udbredelsesområde vil projekter som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer kunne påvirke artens levevilkår. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Odder (*Lutra lutra*)

Findes i alle større vandløbssystemer helt ned til den dansk-tyske grænse. Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især søer og moser med store rørskovsområder. Om dagen opholder den sig i en hule i brinken eller under buske, træer eller andet, der kan give ly. Yngle- og rasteområder kan potentielt findes i hele artens udbredelsesområde. Yngleområdet består af selve hulen, som ungerne fødes og opfostres i, og de nærmeste omgivelser. Et rasteområde for odder er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder langs vandløb og søer. Områderne kan være svære at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året

Projekter som indebærer opsplitning af bestande og levesteder eller som ødelægger eller forringer yngle- og rasteområder kan påvirke odderens yngle- og rasteområder.

Markfirben (*Lacerta agilis*)

Arten findes udbredt i stort set hele landet. Markfirben yngler på en række forskellige typer af levesteder, som er kendetegnet ved, at de indeholder solvendte skråninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser.. Rasteområderne om vinteren skal være veldrænede og solvendte skråninger. Markfirben bruger bl.a sten- og jorddiger samt levende hegn som spredningskorridorer

Projekter som påvirker jord- og stendiger samt levende hegn kan påvirke artens levesteder. Ligeledes vil projekter der indebærer ændret arealanvendelse af egnede yngle- og rasteområder kunne påvirke arten.

Padder

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) er udbredt i hele landet undtagen Bornholm, men er muligvis i tilbagegang i Sønderjylland. Dens foretrukne yngleområder er vandhuller, som indgår i sammenhængende naturområder, men arten er i stand til at yngle i næsten alle former for vådområder. Rasteområder er oftest på landjorden, og arten er afhængig af gode terrestriske, gerne fugtige levesteder nær ynglestedet.

Løgfør (*Pelobates fuscus*) forekommer i hele landet undtagen Fyn og Bornholm. Arten er truet og i tilbagegang. Dens foretrukne yngleområder er lysåbne vegetationsrige rene vandhuller og vådområder. Rasteområder er ofte bar jord eller sand, samt områder med lav vegetation, hvor arten har mulighed for at grave sig ned. Artens mobilitet er ringe, og den er derfor afhængig af et velfungerende netværk af vandhuller.

Løvfrø (*Hyla arborea*) er udbredt i den sydøstlige del af landet samt i området omkring Århus og Vejle. Arten er kortlagt i den "gamle" Haderslev Kommune og fundet på en lang række lokaliteter, Løvfrø yngler i lavvandede lysåbne vandhuller, hvoriblandt tidvise våde lavninger på afgræssede arealer er de mest optimale. Artens rasteområder er skovbryn, levende hegn og krat, hvor den opholder sig på mindre træer og buske.

Strandtudse (*Bufo calamita*) findes spredt langs kysten i Danmark, samt på en række indlandslokaliteter. Arten foretrækker at yngle i temporære, lysåbne, vandansamlinger som ofte er uden vegetation. Rasteområder er åbne arealer med ingen eller meget lav vegetation, f.eks. afgræssede enge og strandenge, men også dyrkede marker. Yngle- og rasteområder vil ofte ligge inden for samme område men kan, hvor der er egnede vandringsruter, ligge adskilt.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) er udbredt i det meste af Danmark. Den yngler i lysåbne vegetationsrige lavvandede vandhuller af varierende størrelse, men med rent vand. Vandhuller af dårligere kvalitet kan fungere som levesteder og rasteområder. Levesteder og rasteområder på land er oftest nær vandhullet og ofte knyttet til skov. Stor vandsalamander stiller større krav til vandkvaliteten end f.eks. løvfrø gør.

Ved projekter som har udbringningsarealer op til vand- og vådområder kan der ske en påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Lysåbne vandhuller er potentielle yngleområder for alle de nævnte padder mens mere tilgroede vandhuller ofte kan fungere som rasteområder.

Marsvin (*Phocoena phocoena*)

Arten forekommer i alle danske farvande og har levested i Vadehavet og Lillebælt. Der kendes ikke til specifikke yngle- og rasteområder for marsvin.

Der er kun ringe viden om, hvilke menneskeskabte forhold der påvirker marsvinet. Alle større ændringer og indgreb som påvirker havområder er potentielt skadelige for marsvinets levevis.

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Arten lever i Vadehavsområdet og de tilstødende vandløb. Snæbel yngler i de nederste og mellemste dele af større vandløb. Det vurderes, at der foruden Vidå i dag kun findes selvreproducerende bestande i Ribe Å, Varde Å og Brede Å, mens der tilsyneladende er en svigtende eller meget lille produktion af snæbel i Kongeå og Sneum Å og en lille bestand i Brøns Å, hvor der ikke har været udsat yngel. Opstrøms i de forskellige åsystemer er der en række sideløb som er vigtige nuværende eller mulige fremtidige gydeområder for snæbelen,

herunder Gelså samt Fladså/Gram Å. Der ligger et forslag til at udvide Natura 2000 området Vadehavet med vandløbsstrækninger Gelså frem til Gelsbro og Gram Å frem til Fole Hareby engvandingsselskabs opstemning med udpegning som potentielt gydeområde for snæbel. Snæblens ynglesucces er afhængig af god vandkvalitet, grusbund og vintergrønne vandplanter. Yngelen tåler ikke saltvand før de er nået en vis størrelse, og er derfor afhængig af mindre søer og vinteroversvømmede områder som er indskudt i vandsystemet. Efter gydningen trækker snæblen ned i de nedre dele af vandløbene og Vadehavet.

Projekter som forringer vandkvaliteten i vandløb med forekomst af snæbel kan påvirke artens ynglesucces. Ligeledes vil projekter hvor der er særlig risiko for erosion til vandløb kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Bilag 12 - Ansøgningen

Ansøgningen er indsendt igennem www.husdyrgodkendelse.dk med ansøgningsnummer 71754.

- Første ansøgning, version 1, 24 sider og 4 bilag er modtaget den 2. december 2014.
- Endelig ansøgning, version 2, 24 sider og 3 bilag er modtaget den 7. januar 2015.

Der er indsendt beregninger for selve udvidelsen med hønniker, baseret på en nudrift på 0 DE:

- Version 1, skema 72394, 20 sider og uden bilag er modtaget den 2. december 2014

Ansøgningskemaer samt bilag, mailkorrespondance mv. udleveres gennem aktindsigt til sag nr. 14/38137 ved henvendelse til Haderslev Kommune, Natur og Landbrug på tlf. 74 34 21 45 eller på mail; landbrugssager@haderslev.dk.